

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
March 26, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 c

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 26, 1996

Nr. 60

Rusija ir Baltarusija sudarė „sajunginę valstybę“

Maskva, kovo 23 d. (NYT) — Rusijos ir Baltarusijos vadovai šeštadienį sutarė sukurti „sajunginę valstybę“. Nors abi slaviškos respublikos tebeturės savas vyriausybes, jos turės bendrą ekonominę, politinę ir kultūrinę sistemą, rašo Michael Specter „The New York Times“ (NYT) dienrašty.

Apie tokį planą jau seniai buvo kalbama, ypač Baltarusijoje, kuri uoliai siekė sąjungos su Rusija. Bet šio sprendimo greitį aiškiai nulėmė Rusijos rinkiminė politika. Paskutinis jos pavyzdys buvo komunistų dominuojamos Rusijos Dūmos pravaista rezoliucija, kurioje Sovietų Sąjungos išardymas 1991 m. buvo pavadintas neteisėtu.

Bet nepaisant kitų galimų šio Rusijos ir Baltarusijos sąjungos padarinių, viena, tai tikra — po ilgų metų kalbų, kurios atrodė tokiomis ir liks, ši sąjunga jau yra pirmas konkretus žingsnis, kuriant naują posovietinę konfederaciją, kurios centre yra Rusija, rašo Michael Specter. Naujoji konfederacija greičiausiai nebus didelė, nes daugumas buvusių Sovietų Sąjungos respublikų kratosi tokios federacijos, kai tik ji paminima. Bet priklausomai nuo jos galutinės formos, ji gali ilgai siekti ir už Baltarusijos, jungdama ir Ukrainą ir tankiai rusų apgyventas Kazachstaną dalis.

Priešingai nuo Nepriklausomų Valstybių Sandraugos, kuri yra labai laisvas ir iš esmės neveiksmingas susigrupavimas, kuriam priklauso dauguma buvusių Sovietų Sąjungos respublikų, šio naujo pobūdžio sąjunga būtų kuriama ne iš buvusios sovietinės imperijos šipulių, bet iš sąjungos narius jungiančių bendrų kultūrinių vertybių, rašo M. Specter.

Anot Rusijos prezidento spaudos atstovo Sergej Medvedev, „Šis integravimo planas buvo jau ilgą laiką kuriamas. Visi-

kai kvaila ši veiksmą vertinti kaip prezidentų rinkiminę politiką“.

Bet korespondentas Specter nurodo, kad sunku šios sąjungos sukūrimo taip nevertinti. Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenko penktadienį atskubėjo į Maskvą septynioms valandoms iš anksto nenumatytų pasitarimų su Rusijos prezidentu Boris Jelcin. Po to, šeštadienio rytą, prieš paskelbdamas abiejų respublikų sąjungą, jis susitiko su Rusijos ministru pirmininku Viktor Černomyrdin. Naująją Sąjungą valdys jų Aukščiausioji Taryba, kurią sudaro abiejų šalių vyriausiojo vadovai. „Abi valstybės turės savas tautines vėliavas ir ženklus“, pranešė prezidentas Lukašenko. Ilgainiui gali būti bendra Konstitucija ir valiuta. Tačiau niekas negali pasakyti kaip greitai tai įvyks.

Prezidento Jelcino šalininkai, kurie nori iš balsuotojų gauti užskaitą už šią sąjungą, kuri populiaru rusų visuomenėje, bet kurie nenori prisiimti atsakomybės mokėti Baltarusijos milžiniškas skolas, dviprasmiškai ir neaiškiai kalbėjo apie konkretų laiką, kada pradėtų veikti bendra biudžetinė ar teisinė sistema.

Iširusios Sovietų Sąjungos sudurtymas vėl yra iškilius kaip kritiška Rusijos prezidentų rinkimų tema. Ir Komunistų partijos vadas bei prezidentinis kandidatas Gennadij Žuganov labai sėkmingai išnaudojo daugelį rusų pykčio bei pažeminimo jausmus dėl Rusijos nusmukusios vietos pasaulyje. Tai sudarė spaudimą ir B. Jelcinui. Praėjusią savaitę jis stipriai kritikavo Dūmos rezoliuciją, skelbiančią, kad Sovietų Sąjungos išardymas neteisėtas. Bet jis taip pat stengėsi parodyti, kad jis nori, kad Rusija vėl būtų galinga, ir pakartotinai skatino į glaudesnę sąjungą bet kurias buvusias sovietines respublikas, kurios to norėtų.

Baltarusija visuomet buvo tikimiausia kandidatė į tokią sąjungą. Iš buvusių sovietinių respublikų ji mažiausiai norėjo savarankiškumo kai Sovietų Sąjunga iširo, ir ji pirmoji atbėgo atgal į sąjungą.

Abi šalys jau ilgai tarėsi dėl piniginės sąjungos, bet tai Rusijai labai brangiai kainuotų. Baltarusija, turinti 10 milijonų gyventojų, yra gliai prasiškoliusi ir daugiausia savo biudžetinių lėšų skiria Černobylio avarijos padariniams likviduoti. Nors Černobylis yra Ukrainoje, Baltarusijos gyventojai sunkiai nukentėjo nuo šios atominės nelaimės.

Sąjungos su Rusija stipriai pagėdauja ir buvusiose sovietinėse respublikose gyvenę rusai, kurių dideli skaičiai yra ir Kazachstane ir Kirgizistane. Rusų yra apie 30 milijonų buvusiose sovietinėse respublikose, kur po Sąjungos iširimo jie tapo nekenčiamomis mažumomis, ypač šalyse kaip Estija, Latvija, Lietuva, ir centrinėse Azijos respublikose Uzbekistane ir Tadžikistane. Dėl šios šalys likusių rusų, kurių giminės yra Rusijoje, Sąjungos atkūrimas

Maskva, kovo 23 d. (NYT) — Rusijos ir Baltarusijos vadovai šeštadienį sutarė sukurti „sajunginę valstybę“.

Apie tokį planą jau seniai buvo kalbama, ypač Baltarusijoje, kuri uoliai siekė sąjungos su Rusija. Bet šio sprendimo greitį aiškiai nulėmė Rusijos rinkiminė politika. Paskutinis jos pavyzdys buvo komunistų dominuojamos Rusijos Dūmos pravaista rezoliucija, kurioje Sovietų Sąjungos išardymas 1991 m. buvo pavadintas neteisėtu.

Bet nepaisant kitų galimų šio Rusijos ir Baltarusijos sąjungos padarinių, viena, tai tikra — po ilgų metų kalbų, kurios atrodė tokiomis ir liks, ši sąjunga jau yra pirmas konkretus žingsnis, kuriant naują posovietinę konfederaciją, kurios centre yra Rusija, rašo Michael Specter.

Kovo 6 d. Žurnalistų Sąjungoje įvyko Kauno, Šiaulių, Klaipėdos apskrity, savivaldybių bei Lietuvos Prekybos ir Pramonės Rūmų Asociacijos konferencija, kurioje nagrinėtos laisvųjų ekonominių zonų kūrimo Lietuvoje problemos. Konferencijoje buvo teigiama, kad per šešias vyriausybės valdinkai „išbulino“ laisvųjų ekonominių zonų kūrimo trukdymo metodus, žaidžiant biurokratinis žaidimus. Nuotraukoje, laisvųjų ekonominių zonų koordinacinę grupę: iš kairės, Kauno atstovas G. Petrauskas, Klaipėdos — E. Gentvilas, šios grupės pirmininkas — Šiaulių atstovas Alfredas Lankauskas, Vilniaus atstovas M. Černiauskas ir kitas Šiaulių atstovas A. Saldas.

Nuotr. V. Valuzio „Dienoje“

R. Ozolas: Nusivylę rinkėjai balsuotų už vidurio koaliciją

Vilnius, kovo 22 d. (Elta) — Priešrinkiminius vidurio jėgų blokas yra, Seimo nario Romualdo Ozolo nuomone, „ne tik ne išvengiama, bet ir su valstybės likimu susijęs uždavinys“. Šis blokas galėtų pretenduoti į 25% vietų būsimajame Seime.

Penktadienį vykusioje spaudos konferencijoje R. Ozolas sakė, jog šis vidurio jėgų blokas neatims nė vieno rinkėjo balso nei iš konservatorių, nei iš krikščionių demokratų. Jis turėtų atvesti prie balsadėžių, pasak jo, „kol kas nenorintys balsuoti, žmonės, nusivylusius šio parlamento darbu“.

„Vidurio jėgų blokas pajėgtų formuluoti esmingesnius jų problemų sprendimus“, teigė Centro Sąjungos partijos pirmininkas Romualdas Ozolas. „Netgi didelės partijos tyliai, bet ieško sąlygų koalicijoms“, mano jis. Koalicijos esmė, pasak jo, „ne partijų padidinimas ir sustiprinimas, o tokiu būdu

suteikimas joms naujos kokybės. O tai leistų gauti daugiau rinkėjų balsų ir įtakos valdžioje“.

Centro Sąjungos vadovas neįvardino partijų, kurios dalyvautų vidurio bloke, tačiau sakė, jog „daug vilčių“ deda į „politines organizacijas, kurios dar savęs neapreiškusios“. Vidurio bloke galėtų dalyvauti visos

Premjerui nelengva atsisakyti susisieikimo ministro

Vilnius, kovo 20 d. (AGEP) — Premjero Mindaugo Stankevičiaus teigimu, nors jam būtų sunku atsisakyti susisieikimo ministro Jono Biržiškio, tačiau neatmetama galimybė, jog šį ministrą gali tekti keisti. Trečiadienį kalbėdamas per radijo stotį „Radiocentras“ M. Stankevičius teigė, kol kas negavęs oficialaus Seimo ekonominų nusikaltimų tyrimo

komisijos nutarimo, kuriame siūloma premjerui spręsti klausimą dėl susisieikimo ministro atitikimo užimamoms pareigoms.

Seimo komisija, aptarusi valstybės pareigūnų ir kitų asmenų veiksmus, nemokamai ar su nuolaida skraidant Lietuvos Avialinijų lėktuvais, yra priėmusi tokį nutarimą. „Aš asmeniškai manau, kad Jonas Biržiškis daug padarė Lietuvai. Jis yra tikras savo reikalo žinovas“, teigė vyriausybės vadovas pokalbyje per radiją, priminęs jog šis ministras dirbo visose Lietuvos vyriausybėse po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais.

Pernai pavasarį susisieikimo ministras su žmona nemokamai skrido Lietuvos Avialinijų lėktuvu atostogauti į Kiprą. Šios kelionės išlaidas ministras apmokėjo neseniai, kai apie tai parašė spauda. J. Biržiškis kelevius, apie kuriuos rašė laikraščiai, apibūdino kaip „prestižinius“, nors lengvatos Lietuvos Avialinijų lėktuvuose taikomos tik kūdikiams bei vaikams iki 15 metų.

— Rusijos parlamento aukštesniųjų rūmų pirmininkas Jegor Strojov penktadienį kalbėdamas Baltarusijos parlamente, pasakė, kad Karaliaučiaus sritis, kurioje Rusija ir Baltarusija turi bendrą interesą, rizikuoja tapti išorės jėgų spaudimo objektu. Jis taip pat pastebėjo, kad Baltijos šalims artėjant į NATO, rusakalbiai iš jų ištumiami; kad tai neįvyktų Karaliaučiuje, jis ragino kurti sausumos tiltą į šią sritį.

50 JAV Kongreso narių spaudžia Lietuvą dėl A. Lileikio

Vilnius, kovo 21 d. (AGEP) — 50 JAV Kongreso narių kreipėsi laišku į Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską, ragindami, kad Lietuva pareikalautų išduoti karo nusikaltimais įtariamą Aleksandrą Lileikį.

JAV kongresmanų laiške, kuris Lietuvos prezidentūrą pasiekė kovo 19 d., tai, kad A. Lileikis iki šiol išvengė teisingumo, pavadinta „šiurkščiu pažeidimu“. Kongreso nariai pabrėžia „tvirtai įsitikinę“, kad Lietuvos vyriausybė neįvykdė baigęs tyrimą, paprašys, kad JAV vyriausybė padėtų surinkti A. Lileikio nusikaltimų įrodymus ir pradės jo išdavimo procedūrą.

Laiške priminama, kad JAV vyriausybė prieš metus pradėjo pilietybės atėmimo procedūrą prieš A. Lileikį, „pasiremiant gausiais parodymais“ ir padarė išvadą dėl tiesioginės jo kaltės už tūkstančių žydų mirtį Vilniuje Antrojo pasaulinio karo metu.

Lietuvos prašymas išduoti A. Lileikį ir sulauktyti jį už nusikaltimą veiklą Lietuvoje „būtų tiesiausias kelias į teisingumą“, pažymima kongresmanų laiške. Jie teigia, kad Lietuvos vyriausybė, nors pripažino, kad nusikaltėlių išdavimo sutartis su JAV galioja,

pareiškė, kad ji „nera teisiskai galiojanti“ A. Lileikio atžvilgiu. Pasak laiško, „atsisakydama gerbti sutartį su JAV, Lietuva trukdo viso pasaulio pastangoms perduoti A. Lileikį į teisingumo rankas“.

Guodžio 15 d. datuotą, bet tik dabar Vilniui pasiekusį laišką pasirašė JAV Kongreso nariai užtikrina, kad JAV Kongresas ir toliau domės karo nusikaltėlių patraukimu atsakomybėn ir tikisi Lietuvos vadovo reakcijos.

Pernai sausio mėnesį Lietuvos generalinis prokuratūros specialiu tyrimų skyrius dėl įkalčių stokos buvo nutaręs nekelti bylos 88 metų Aleksandrui Lileikiui, kuris nacių okupacijos metais vadovavo saugumo policijai ketvirtadalyje Lietuvos teritorijos. Tačiau ėmus spausti tarptautinėms žydų organizacijoms, pernai metų sausio mėnesį Generalinės prokuratūros vadovai panaikino ankstesnį, nutarimą nekelti baudžiamosios bylos JAV gyvenančiam lietuviui ir nurodė atlikti papildomą tyrimą.

Pasak tyrimo dalyvavusių pareigūnų, Lietuvos archyvuose nepavyko rasti įrodymų, kad A. Lileikis būtų tiesiogiai dalyvavęs karo žudant ar davęs nurodymus karo persekiojti.

Pagrindiniai Lietuvos prekybos partneriai — Rusija ir Vokietija

Vilnius, kovo 22 d. (Elta) — Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 1995 m. Lietuva užsienio valstybėms eksportavo produkcijos beveik už 10,8 milijardų litų (1994 m. — už 8,08 milijardų litų) ir importavo daugiau kaip už 12 milijardų litų (1994 metais — už 9,35 milijardų litų). Neigiamas prekybos saldo sudaro beveik 1,25 milijardo litų.

Pastebimai mažėja Lietuvos prekyba su Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalimis ir auga su Europos valstybėmis. Per 1990-1995 metus Lietuvos eksporto apimtys į NVS šalis sumažėjo nuo 84,7% iki 42,4% viso Lietuvos eksporto, o importas iš NVS šalių — nuo 72,5% iki 37,6% viso šalies importo.

Nors prekybos apimtys pastebimai sumažėjo, kol kas pagrindi-

dine Lietuvos prekybos partnere išlieka Rusija — pagrindinė Lietuvos energetinių išteklių tiekėja. Prekių eksportas į Rusiją 1995 metais sudarė 20,4% viso Lietuvos eksporto (1994 m. — 28,2%) ir 29,1% viso Lietuvos importo (1994 m. — 39,3%). Tačiau dar 1992 m. Lietuva iš Rusijos importuodavo beveik 64% visos produkcijos per prekybos partnerių patikimą įsitvirtino Vokietija — artimiausias ir ekonomiškai galingiausias Lietuvos kaimynas Vakarų Europoje. Iš jos Lietuva 1995 m. įsivežė prekių už 1,9 milijardo litų arba 15,6% viso importo (1994 m. — 13,8%) ir eksportavo į Vokietiją už 1,5 milijardo litų arba 14,4% viso eksporto (1994 m. — 11,5%).

Seimas nutarė gegužės 1-ąją skelbti nedarbo diena

Vilnius, kovo 21 d. (AGEP) — Lietuvos Seimas kovo 19 d. priėmė nutarimą paskelbti gegužės 1-ąją paskelbti nedarbo diena. Projektą pateikė Seimo kancleris, LDDP narys Neris Germanas pažymėjo, kad gegužės 1-oji kaip darbininkų šventė švenčiama daugelyje pasaulio šalių, įskaitant ir Latviją bei Estiją. Jis taip pat pažymėjo, kad daugelio Lietuvos partijų programų yra numatyta atstovauti dirbančiųjų interesus ir ragino nesieti gegužės 1-osios su praeitimi. N. Germanas taip pat pabrėžė, kad Lietuva pasižymi kaip mažiausiai švenčių turinti šalis.

Dešiniųjų partijų Seime atsto-

vai smarkiai prieštaravo projektui. Krikščionis demokratas Medardas Čobotas sakė, kad ši šventė jam primintų okupaciją. Opozicinių frakcijų atstovai vadino šį projektą Seimo įžeidimu, siejo projektą su senesniais Rusijos Valstybės Dūmos sprendimais atkurti Sovietų Sąjungą, tvirtino, kad Lietuvoje nėra šios šventės šventimo tradicijų.

Gegužės 1-osios paskelbimą nedarbo diena parėmė socialdemokratai.

KALENDORIUS

Kovo 26 d.: Feliksas, Kasijonas, Teklė, Vygantas, Gėla, Liudgardas.

Kovo 27 d.: Nikodemas, Rupertas, Lidija, Vinotas, Rūta.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SAUSAS ORAS – SAUSA ODA

Nors žiema oficialiai pasibaigė, bet šiaurinėse JAV dalyse (o kartais ir toli į pietus), dar vis oras neatšilo – daug žmonių turi šildyti savo namus. Be abejo, ypač vyresnio amžiaus asmenys, tiek vyrai, tiek ir moterys, pastebėjo, kad žiemą jų oda, ne tik veido ir rankų, bet ir viso kūno, labai išsausėja, net sustrūkinėja, nuolat niežti. Tai vis nuo šalto oro lauke ir dirbtinės šilumos namo viduje.

Ką daryti, kad tas niežėjimas, nepatogumas, o tam tikra dalim – ir odos nepatrauklumas (suausoje odoje atsiranda daug naujų raukšlelių, matyti ir visos, jau buvusios) sumažėtų ar visi išnyktų? Kai kas mano, kad žiemą per dažnai maudytis yra negerai, nes tai taip pat prisideda prie odos sausėjimo. Tačiau dermatologai (odos ligų gydytojai) tvirtina, kad tik maudymasis labai karštame vandenyje ir aštrus muilas odą sausina, nes pašalina nuo jos paviršiaus natūralų riebalų sluoksnį, kurį nuolat gamina audiniai. Svelnus muilas (pvz. „Dove“ arba „Ivory“) ir nelabai karštas, o tik šiltas vanduo niekam nepakenks.

Išsimaudžius nereikia odos ilgai ir stipriai trinti rankšluosčiu, o tik švelniai nusausinti. Po to verta išsėti kremu, gerai veikia „Vaseline“, „Baby oil“. Kai kurie kremai tepalai turi daug cheminių priedais, kurios gali suerzinti odą, sukelti paraudimą, dar stipresnį niežėjimą – žodžiu, alergiška reakcija. Geriausia vartoti tepalus, kaip „Eucerin“, „Nivea“ ar kitus, pirmiausia atsargiai išmėginti, ar jie nesukelia kokios reakcijos ant odos. Jeigu kūno oda tiki sausa, kad suaižėja net iki kraujo, verta kreiptis pas dermatologą ir klausyti jo patarimų, kaip šią problemą spręsti.

AR SKIEPAI TIK VAIKAMS?

Vasarą daugiau žmonių kečiau į sveikatos kraštus. Keliauti mėgsta ir lietuviai, tad verta pasitikrinti, ar esame apsaugoję nuo užkrečiamų ligų, kurios neretai pasireiškia mažiau išsivysčiusiuose ar šiltesnio klimato kraštuose. Geriausia apsauga – pasiskiepijimas, kuris yra efektingas nuo 95 iki 100 procentų (kai kuriais atvejais kiek mažiau, bet ir tai gali sudaryti skirtumą tarp didesnių nelaimių ir švelnesnės geriausios apsaugos). Ypač svarbu, kad imunitetą nuo užkrečiamų ligų turėtų vyresnio amžiaus žmonės, vaikai ir asmenys su chroniškais sveikatos negalavimais. Paprastai manoma, kad skie-

pai reikalingi tik mažiems vaikams – dabar visi skiepijami nuo ankstyvos kūdikystės (be pažymėjimo, kad vaikas skiepytas, vėliau nepriima net į mokyklą) ir taip įgauna imunitetą įvairioms pavojingoms ligoms. Tačiau svarbu kai kuriuos skiepus periodiškai pakartoti, pvz. tetanus ir difterito skiepai turėtų būti pakartojami kas 10 metų. Kaip žinome, Rusijoje ir net Lietuvoje pasitaiko susirgimų difteritu, o tetanus galima gauti net nedaug sužeidus, jeigu pradėsiamas ar įpijama oda.

Keliaujantys į svetimus kraštus turėtų pasiskiepyti taip pat nuo influencos, hepatito B, maliarijos (tik šiltuose kraštuose besilankantys), tetanus, difterito. Trumpas nepatogumas ar laiko sugaišimas skiepijantis, duos labai gerus rezultatus, kuriuos nekreipti dėmesio yra pražūtinga.

Paruošė Sylvia Švedas, MD

IŠ LIAUDIES MEDICINOS – GINTARAS GYDO

Nuo seniausiųjų laikų gintaras vertinamas ne mažiau už auksą, dramblio kaulą ir tikimą gydomąją jo galia. Baltijos kraštuose ligonius smilkdavo degančio gintaro dūmais, o iš milietų gamindavo vaistus nuo persalimo ligų. Malto gintaro dedavo į mikstūras nuo astmos, reumato, epilepsijos, geltigės, šlapimo pūslės uždegimo, tulžies akmenligės. Iki šiol tikima, kad žmogus, sergantis geltigė, turėtų prie savęs nešiotis gintaro gabalėlį – jo tamsėjimas ar šviesėjimas rodo ligos paūmėjimą ar gijimą. Sergantiems skydlaukės ligomis patariama nešioti nešifutuoto gintaro karoliukus.

Šiuolaikinė farmakologija taip pat neneigia gintaro gydomųjų savybių. Gintaras turi fitoncidų (fitoncidai – medžiagos, kurios žudo arba slopina mikrobus, pvz., pirmuonis, grybelius), todėl padeda gydyti gerklės bei tonzilių uždegimą. Gintaras ramina veikia kūdikius, kai jiems dygsta dantys. Gintaro užpilai (geriami labai mažais kiekiais!) gydo virškinamojo trakto ligas, o įtrinus jais odą, nurimsta galvos skausmas. Užpilus galima pasigaminti ir patiems. Jei turite surinkti po audros gintaro gabalėlių (tinka išmesti nuo lapkričio iki gegužės mėnesio), juos sumalkinkite, sumalkite, užpildite spiritu (šaukšteliu gintaro miltelių – penki šaukšteliai spirito) ir 10 dienų laikykite vėduotėje vyresnio amžiaus žmonės, vaikai ir asmenys su chroniškais sveikatos negalavimais. Atminkite, kad gintaras turi būti nešifutuotas!

S. Š.

1. Ar dešinėje toliau mažiaus kiekiais.
2. Pieno gaminius rinktis geriausias tradicinius su-
kuriantis maisto (išskyrus Indiją). Dabartiniai ty-
rimai rodo, kad kasdien geriamas pienas būna naudingas
uždegimams, vėžiui, kaulams.
3. Vynas, alus ir kitoks alkoholis geriamas su saiku
ir tik su valgiais, patalpinantys ir vėsi naktinis, kas pe-
santys ir kitais keliais pavyzdžiais.
4. Galimas kuo mažiau alkoholio vartoti su saiku.

Paruošė dr. Jonas Adomavičius.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto narys su Justinu Milkevičium, kuris šiuo metu gydo šriners ligoninėje. Iš kairės: Dana Kaunienė, Irena Blinstrubienė, Justinas ir Giedrė Mereckienė.

IŠPLITO TUBERKULIOZĖ

Sergamumas tuberkulioze Lietuvoje ir visame pasaulyje grėsmingai auga, ir jei vyriausybės bei patys žmonės ir toliau žiūrės į tai pro pirštus, mirčių vis daugės, teigia Lietuvos medikai.

Pulmonologijos fizinijos centro direktorė Dalija Gaidamionienė spaudos konferencijoje kovo 14 d., sakė, kad kasmet Lietuvoje nuo tuberkuliozės mirdavo apie 400 žmonių, o pastaraisiais metais šis skaičius ėmė grėsmingai augti – 1994 metais mirė 415, o pernai – 476 žmonės.

Vien per porą šių metų mėnesių naujai užsikrėtė 280 žmonių, jų 38 procentai – niekur nedirbantys, asocialūs asmenys. „Dauguma žmonių vis dar galvoja, jog tuberkuliozė paplitusi valkatų, alkoholikų, narkomanų tarpe, tačiau ne vienas nėra apdraustas ir gali užsikrėsti tiesiog gatvėje ar troleibuse, ligoninėse, nuosavose namuose, net šeimoje“, sakė D. Gaidamionienė.

Medikai teigia, jog jei žmogus serga atvira plaučių tuberkuliozės forma, per metus jis gali užkrėsti apie 20 asmenų. Sveiko žmogaus imunitetinė sistema „atsigina“ nuo ligos sukėlėjų, jeigu jo aplinkoje nėra daug ir žmogaus organizmas nenusišalęs. Tuberkuliozė susserga 5-10 procentų užsikrėtusiųjų, o gydymas yra ilgas, trunka kelis mėnesius, kartais metus ir ilgiau. D. Gaidamionienė teigė, jog labai svarbu gydymą pradėti patalioje ligos pradžioje, nes liga sukeliančios mikrobakterijos labai greitai progresuoja. Negydant gali atsirasti skrepliavimas su krauju priemaisiom.

Medikė sakė, jog kreipiasi labai mažai žmonių ir dabar patikrinama tik apie 30 procentų visų gyventojų. „Ligos nešiotų dabar gali būti katastrofiškai daug, todėl medikai vyks į didžiausio sergamumo ar mažiausio patikrintus rajonus ir patys tirs gyventojus“, sakė ji.

Didžiausia problema kovojant su tuberkulioze plitimu – lėšų stygius. Pasak D. Gaidamionienės, tik nuo sausio mėnesio vyriausybė padidino lėšas vieno ligonio išlaikymui dienai buvo skiriama 3 litai, o nuo sausio 1 d. ši suma padidinta iki 10 litų. „Dabar turime pinigų, tačiau vaistinėse gali nebūti vaistų, be kurių ligonis pasmerktas mirti“, guodėsi medikai. „Patys medikai negali apsaugoti žmonių nuo tuberkuliozės – sveikata jų pati rankose ir jie turėtų reguliariai tikrintis“, teigė ji.

Pasaulinės Sveikatos Organizacijos duomenimis, tuberkuliozė kas sekundę užsikrečia vienas žmogus. Specialistų apskaičiavimu, ši dešimtmetį nuo šios ligos mirs 30 mln. žmonių. 1990 metais pasaulyje nuo AIDS, maliarijos, raupų ir tropinių ligų mirė 1.1 mln. žmonių, tuo tarpu vien nuo tuberkuliozės – 1.9 mln.

Kovo 24-ją bus minima Pasaulinė tuberkuliozės diena.

(AGEP, 03.15)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VYSKUPŲ KONFERENCIJOS POSĖDIS

Sausio 11 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje įvyko Lietuvos Vyskupų konferencijos posėdis, kuriame dalyvavo kardinolas Vincentas Sladkevičius, arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis, visi Lietuvos vyskupai ir Vyskupų konferencijos generalinis sekretorius kun. Gintaras Grušas.

Posėdyje buvo nutarta pasiskelbti Vyskupų kreipimąsi į tautą „2000 metų jubiliejui artėjant“. Atsiliepdami į šventojo Tėvo kvietimą, išsakyti jo apsauginiam laiške „Tertio Millennio Adueniente“, vyskupai patvirtino Lietuvoje, įsteigtojo 2000 metų Jubiliejaus komiteto preliminarinį teminį planą ir 1996 metų temą „Bažnyčios nario asmeninė atsakomybė“. Atsižvelgdami į popiežiaus Jono Pauliaus II raginimą prisiminti visus kankinius, kurių tiek daug buvo XX amžiuje, ir įtraukti juos į visuotinės Bažnyčios oficialųjį martyrologą, Lietuvos vyskupai savo laiške pabrėžia svarbą neužmiršti Lietuvos žmonių aukų, kuriomis buvo paliudyta tikėjimas, ir kviečia visus liudininkus siųsti turimas žinias apie Lietuvos kankinius, žuvusius už tikėjimą, į savo vyskupijų kurijas.

Lenkijos Episkopatas Lietuvos vyskupams atsiuntė sveikinimo laišką, kuriame kviečia

LIETUVOS ŽMONĖS GALI TAPTI INVALIDAIS

Jei nebus imtasi konkrečių veiksmų kritinei padėčiai sveikatos priežiūros įstaigose įveikti, daug žmonių gali tapti sunkiais ligoniais ir net invalidais, teigia medikai.

Vilniaus universitetinės ligoninės generalinis direktorius Rimantas Keblas pareiškė, jog jei nuo kovo 15 d. nebus išduodami vaistai pagal nemokamus ir lengvatinius receptus, „psichiniai ligoniai pulkais grįš į stacionarus“. Psichinėmis ligomis Vilniuje serga apie 6,000 asmenų, o tokių ligonių priežiūrai skirta apie 700 vietų.

„Jei niekas nesirys pirmas grąžinti skolų, galėsime suteikti tik būtiniausią pagalbą, o tai reiškia, kad bus gydomi tik kritinėje būklėje esantys ligoniai, ir po kiek laiko nebeliks sveikų žmonių. Ne tada bus laikas kelti triukšmą, kai sergantieji bėsis ir uždarytas ligoninių duris“, sakė R. Keblas.

Savivaldybės sveikatos apsaugos, sanitarijos ir higienos komiteto pirmininkas Ričardas Zacharka informavo, jog iš savivaldybės biudžeto finansuojamos sveikatos priežiūros įstaigos kovo 1 d. buvo įsiskolinusios 16 mln. litų, o skolos pradėjo kauptis nuo 1994 metų.

R. Zacharka teigė, jog sveika-

bendradarbiauti, sprendžiant bendras problemas. Šiek tiek vėliau gautas ir atskiras Lenkijos pirmo laiškas, informuojantis Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininką arkivyskupą A. J. Bačkį, kad Lenkijos Episkopatas sudarė komisiją, atsakingą už bendradarbiavimą su Lietuvos vyskupais. Ryšiams su Lenkijos vyskupų komisija palaikyti posėdžio dalyviai sudarė komisiją, kurios pirmininku išrinktas Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC.

Posėdžio metu buvo svarstomi ir įvairūs liturgijos klausimai. Iš Vatikano gautas dokumentas, patvirtinantis privalomą bažnytinį švenčių tvarką. Peržvelgę bažnytinės šventės, sutampiančios su darbo dienomis, vyskupai dalį jų perkėlė į artimiausius sekmdienius (tokia praktika jau egzistavo kai kuriose vietovėse), o kai kurias paskelbė neprivalomomis. Pastaruoju atveju šventė išliks ir bus iškilmingai minima, tačiau tikintieji, negalėję dalyvauti šv. Mišiose, nebus laikomi padarę nuodėmę.

Lietuvos vyskupai taip pat apsvaistė Liturginės komisijos pastabas ir pasiūlymus, susijusius su laidotuvių apeigų nuorodomis.

Vyskupai buvo supažindinti su Seimos koncepcijos projekto naujesniojo varianto rengimo eiga. Vyskupų konferencijos generalinis sekretoriatas drauge su Vilniaus universiteto Religijinių studijų centru bei Lietuvos Caritas federacijos atstovais pateikė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai savo pastabas.

BAŽNYČIOS VARPUS VALDYS KOMPIUTERIS

Sausio 21 d. Alytuje, Šv. Angelų Sargų parapijoje, naujus varpus pašventino Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC. Iškilmės taip pat dalyvavo Vilkaviškio vyskupijos general-vikaras mons. prof. dr. V. Bartuška, Alytaus dekanato dekanas kun. J. Gražulis, Alytaus miesto meras, kunigai, gausiai susirinkę parapijiečiai.

Parapijos klebonas V. Insoda nuširdžiai padėjo varpų gamybą rėmusiems tikintiesiems bei organizacijoms – Alytaus

tos priežiūros įstaigos turi naudoti joms skiriamas lėšas tiksliai pagal nurodymus. „Mes negalime nusipirkti medikamentų, jei nurodyta, jog pinigai turi būti skirti transporto išlaidoms. Esame įstumti į kampą, tačiau nesiruošime daugiau sėdėti lėšų rankose“, sakė jis.

Skolose skendinčios sveikatos priežiūros įstaigų vadovai susirinkę nutarė kreiptis į vyriausybę ir siūlyti keisti medicinos įstatų finansavimą ir leisti joms laisvai naudoti skiriamas lėšas.

(AGEP, 03.13)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno akaititojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri-
siunčiamos, gavus prašymą ką
noris skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy-
savo nuodžiūra. Nesunaudo-
tų straipsnių nesaugo. Prašome
siunčiant pasilikti kopiją.

miesto savivaldybei, AB „Alita“, AB „Snaigė“, „Ūkio banko“ Alytaus filialui.

Naujieji varpai nulietai kaimyninėje Lenkijoje Felicinskių li-
jykoje, kuri netrukus švės 200 metų jubiliejų. Ten pat pagamin-
ta ir speciali varpų pakabinimo konstrukcija. Šv. Angelų Sargų
bažnyčioje įrengtas pirmasis
Lietuvoje elektromagnetinis
varpų skambinimo mecha-
nizmas. Nuo šiol varpai skambės
nekontaktiniu būdu judinant jų
korpusą. Dar viena naujovė yra
varpus valdantis kompiuteris,
leisiantis visai savaitei nustaty-
ti tikslų skambėjimo laiką.

• Kun. Artūras Stanevičius
atleistas iš Kauno Šv. Antano
parapijos vikaro pareigų ir
paskirtas Veliuonos ir Raudonės
administratoriumi.

• Kun. Antanas Jokūbas-
kas atleistas iš Veliuonos ir
Raudonės klebono pareigų ir p-
skirtas Šiaulių Švč. M. Marijos
Nekalto Prasidėjimo bažnyčios
klebonu.

• Kun. Antanas Jurgutis,
Seredžiuos klebonas, paskirtas
Veliuonos dekanato dekanu.

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidus ligos, akupunktūra
**HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION**
3 fl. South, East Sultes
Lithuanian Plaza Cl.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbama lietuviškai

**HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER**
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6122 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundas Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-6266
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9865 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 896-4666
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6122 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šėšt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-2000
Namų tel. 708-448-8848

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6168 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 586-7758

ARAS ŽLGBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1629 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-8890
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9630 S. Midland Ave.
Chicago, IL 60645
708-626-0622
4140 W. 63rd St.
312-736-7700

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (312) 337-1285

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-6161
Valandos pagal susitarimą
Prmd. 3 v.p.p. 7 v.p.p. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šėšt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6122 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-9999 arba (312) 499-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽALDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 896-8101
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: (708) 682-4199

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 96th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.p.
Išskyrus treč. Šėšt. 12 iki 4 val. p.p.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Suflarmuol
(kalbet angliskai) tel. 708-422-8200

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60662
Tel. 312-434-2123

Holy Cross Physicians Center
6064 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4188
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60662

ATIDĖTAS PLB SEIMAS

Kovo 9-tos ryte, šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre Lemon-te, didžiausios išeivijoje Mai-ronio lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai rinkosi į pamokas, o PLB valdybos nariai ir svečiai — į devynioliktąjį posėdį. Dabartinę PLB valdybą sudaro pirmininkas Bronius Nainys, vicepirmininkai Rimas Česonis, Vacys Garbonkus, dr. Petras Kisieliū, Milda Lenkauskienė, dr. Vitalija Vasaitienė, Aleksas Vitkus, sekretorė Baniutė Kronienė ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos atstovas Paulius Mickus. Anksti po pietų mokykla baigė pamokas ir išsiskirstė, o PLB valdyba dar vis svarstė pirmuosius savo darbotvarkės klausimus. Posėdis baigėsi po devynių valandų, kai vakare vėl tie patys mokiniai, mokytojai ir tėvai sugrįžo atgal į Lietuvos ir išeivijos mylimo poeto Bernardo Brazdžio vakarą su jaunimu ir vyresniais.

Pirmasis ir svarbiausias darbotvarkės klausimas buvo ateinančio devintojo PLB seimo vietovės ir laiko persvarstymas. Pirm. B. Nainys pateikė kiekvienam posėdžio dalyviui labai kruopščiai surinktą bei padaugintą tuo reikalu medžiagą ir atvirai, demokratiškai, kantriai vedė posėdžio svarstymus. Tai buvo visi laišukai, fakslai, kompiuteriškai elektroniniai paštas (e-mail), laikračių straipsniai, laišku bei vedamųjų iškarpos ir kopijos, telefoninių pokalbių užrašai ir kitokia informacija, gauta iš kraštų Bendruomenių valdybų ar tarybų, lietuvių organizacijų, įvairių asmenų ar pareigūnų, išeivijos ir Lietuvos spaudos, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos, ir posėdyje negalėjusių dalyvauti asmenų. Po to kiekvienas posėdžio dalyvis prisidėjo su turima informacija raštu ar žodžiu. PLB seimo vietovės persvarstymas truko daugiau negu tris valandas. Kiekviena nuomonė buvo svarbi. Praėjusių metų gruodžio mėnesio pradžioje PLB valdyba buvo nutarusi seimą šaukti Lietuvoje ir apie tai visiems pranešė. Tas nutarimas susilaukė visuomenės, spaudos ir kraštų Bendruomenių teigiamų bei neigiamų pasisakymų.

Kiekvienas posėdžio dalyvis po kelis kartus kalbėjo ir diskutavo visus argumentus, už ir prieš keturias pasiūlytas vietas. Tai buvo Lietuva, Amerika, Lenkija ir Vokietija. Diskusijų pabaigoje telefonu buvo susisiektas su trimis, posėdyje negalėjusiais dalyvauti, PLB valdybos nariais ir gauta jų nuomonė. Po diskusijų vyksime balsavime dalyvavo tik valdybos nariai, nes svečiai balsavimo teisės neturi. Valdyba nutarė, kad anksčiau

parinkta vietovė nekeičiama — PLB devintasis seimas vyks Lietuvoje.

Vienas pagrindinių motyvų, lėmęs tą sprendimą, buvo gauti kraštų Bendruomenių stiprūs pasisakymai už seimą Lietuvoje, atsakant į PLB valdybos atsiklausimą. Už Lietuvą aiškiai pasisakė Argentina, Australija, Didžioji Britanija, Estija, Lenkija, Pasaulio lietuvių sąjunga, Prancūzija, Rusija, Sibiras, Švedija ir Vokietija. Kitos Europos kraštų LB pageidavo seimą ruošti Lietuvoje. Kanados LB siūlė seimą ruošti Lenkijoje, bet Lenkijos LB raštu atsakė, kad negali. JAV LB Krašto valdybos pirmininkė siūlė seimą ruošti Amerikoje, bet nebuvo žadėta jokios paramos ruošimui, ypač žinant, kad JAV LB KV jau treči metai nedavė PLB valdybai priklausanti Vasario 16 aukų dalies pagal kelių PLB seimų ir net kelių JAV LB tarybų nutarimų tuos pinigus išmokėti. Buvo taip pat prisiminta, kad buvusi JAV LB KV nedavė buvusiam PLB seimui Amerikoje 1992 metais, tada net pažadėtos paramos.

Antras motyvas už Lietuvą buvo tas, kad Europos kraštų atstovams susidaro mažesnės kelionės išlaidos į seimą Lietuvoje, negu į Ameriką. Didžiausios išlaidos būtų JAV, Kanados, Australijos, Pietų Amerikos ir kai kurioms Europos kraštų Bendruomenėms, bet Australija, Pietų Amerika ir Vakarų Europa aiškiai pasisakė už Lietuvą, o JAV ir Kanados atstovams tai būtų pirmą brangsnę kelionę po aštuonių seimų, vykusių Šiaurės Amerikoje. Kiekvienas PLB seimo atstovas pats apsimoka savo kelionės ir pragyvenimo išlaidas. Anksčiau atskirais atvejais buvo stengiamasi padėti ekonomikai sunkiau gyvenančių kraštų Bendruomenėms, pvz., Pietų Amerikos, taip pat ir Jau-nimo sąjungų atstovams. Praėjusiam seime finansinę paramą naujų Bendruomenių atstovams atvykti į Ameriką parūpino buvęs Lietuvos Respublikos premjeras Gediminas Vagnorius, pats taip pat atvykęs į seimą per buvusios PLB valdybos vicepirm. ir Kanados LB pirm. Gabijos Petrauskienės tarpininkavimą. Visas kitas paskutinio seimo išlaidas padengė pati PLB valdyba su Kanados LB parama, nes jokios paramos, net ir žadėtos, iš JAV LB KV negavo.

Gruodžio mėnesio nutarimu PLB valdyba buvo paskelbusi, kad seimas vyks paskutinę rugpjūčio mėnesio arba pirmą rugsėjo mėnesio savaitę. Atėjo daug siūlymų seimą atidėti ir ji šaukti kitų metų vasarą, liepos mėnesio pradžioje. Peržiūrėję

visus gautus pasisakymus, posėdžio dalyviai vėl po kelis kartus svarstė visus argumentus. Reikalas buvo sudėtingas, nes, pagal PLB konstituciją, seimas turėtų susirinkti dar šiais metais. Vėl buvo telefonu atsiklausta posėdyje negalėjusių dalyvauti valdybos narių nuomonių. Nutarta seimą šaukti kitų metų vasarą, jei tokiame nutarimui pritaris savo kaden-ciją einantis dabartinis PLB aštuntasis seimas. Dabartinio PLB seimo korespondencinio posėdžio ir balsavimo dėl seimo atidėjimo į kitų metų vasarą prarastai buvo paprašytas posėdyje svečio teise dalyvavęs PLB fondo pirm., vienas PLB seimo prezidiumo pirmininkų, Vytautas Kamantas. Jis sutiko korespondencinį posėdį praversti kovo-balandžio mėn., pasitaręs su kitais dviem prezidiumo pirmininkais — Rasa Kuriene iš Kanados ir Paulium Mickum iš JAV.

Motyvai už atidėjimą buvo tie, kad ilgai aiškinantis su didžiųjų LB kraštų Bendruomenių vadovybėmis dėl vietos, laukiant nesumokėtų skolų, neturint pakankamai lėšų seimo ruošai finansuoti, aiškinantis su Lietu-vos žmonėmis dėl patalpų ir kitų klausimų, buvo prarasta daug brangaus laiko seimui gerai pasiruošti, nors apie jį kalbėta jau visi metai. JAV LB taryba, nutarusi pati seime atstovauti JAV lietuvių Bendruomenėi, iki šiol surado tik 19 atstovų, sutikusių tokiais būti, o reikia išrinkti net 48 (plius du pirmininkai pagal pareigas: KV ir Jaunimo sąjungos; JAV LB turi iš viso 50 atstovų PLB seime). Be to, Lietuvoje artėja rinkimai ir politinės partijos gali visokiais būdais pasireikšti ir bandyti įtaigoti bei savotiškai panaudoti seimo atstovus, jei seimas vyktų prieš rinkimus. Taip pat Seimo šaukimą prieš rinkimus kai kurie LB nariai gali sutapatinti su kurios nors partijos rėmimu, nors ir netiesioginiu. Kitų metų pavasarį vėl bus rinkimai į JAV LB penkioliktą tarybą, kad tuo pačiu metu galės būti kartu ir PLB devintojo seimo atstovų rinkimai visose JAV LB apylinkėse bei rinkiminėse apygardose. Visi kandidatai į seimą žino, kad jis bus Lietuvoje, žinos laiką, at-siras tada daugiau kandidatų, kurie sutiks JAV LB atstovauti ir keliauti savo pinigais. Daugelis buvusių PLB seimų atstovų buvo renkami per visuotinius JAV LB rinkimus, ir tai yra demokratiškiausias būdas atstovams rinkti. Tik į kelis seimus pati JAV LB taryba nutarė iš savo narių (70 asme-nų) atrinkti reikalingus 48 atstovus, kada seimai vyko tarybos kadencijos viduryje ir JAV LB vadovybė tada nenorėdavo praversti visuotinių rinkimų

Tačiau visur ūkininkų veiduose regėjau daug nerimo dėl ateities. Pastaraisiais metais jų gyvenimas gerokai pablogėjo. Juk visi neseniai Punsco valsts buvo pa-vyzdingiausias, gražiausias tvarkomas visoje Lenkijoje. Čia važiuodavo iš visų kraštų pasisemti ūkininkavimo patirties, pasigrožęti lietuvių tvarkingumu ir aukšta žemdirbystės kultūra.

Valstybės visai nustojo rūpintis žemdirbiais, apleido juos. Dėl to žmonės ir balsavo už Kvasnibais, kuris žadėjo padėti ūkininkams išbristi iš kritiškos padėties, — pasakojė ūkininkas iš Punsco.

Kas gi atsitiko? Ogi atpigę žemės ūkio produktai, nepaprastai padidėjo gamybos kainos. Didele sumaisti padarė staigus valstybinių ūkių ir žemės ūkio kooperatyvų panaikinimas. Nemažai žmonių neteko darbo. Punsco valstijoje jų net 440. Tai daugoka. Prasidėjo jaunų žmonių emigracija į Vokietiją. Tuo tarpu užsienio investitoriai šio krašto lyg ir nepastebi.

Lietuviai ūkininkai myli savo žemę, saugo ją. Štai Punsco kaimo ūkininkas Petras Bacvinskas su žmona Brone iš 10 ha žemės sugeba šauniai susitvarkyti, moko vaikus. Sūnus Vitas baigė Poznanės universitete lietuvių filologiją. Šiuo metu jis mokytojauja Krasnava pradinėje mokykloje — dėsto lietuvių kalbą ir muziką. Dukra Irena dirba Vidugirių pradinėje mokykloje, o kita dukra Onutė studijuoja ekonomiką. Ūkininkas turi traktorių, kita žemės ūkio technika, tad spėja viską padaryti.

Šia tema ir pradėjau pokalbį su Punsco žemdirbystės pagrindų mokyklos vedėju Jonu Bobinu. Jaunu, energingu lietuviu, sukūrusiu lietuvišką seimą. Jis su žmona

PLB pirm. Bronius Nainys (kairėje) ir JAV LB Tarybos pirm. dr. Zigmantas Brinkas.

vien tik į PLB seimą. Tas atsitiko todėl, kad JAV LB tarybų ir KV kadencijos yra treji metai. O PLB seimų ir valdybų kadencijos anksčiau buvo penkeri, o dabar yra ketveri metai. 1997 metų pavasarį galės būti rinkimai ir į JAV LB 15-tą tarybą, ir į PLB 9-tą seimą.

Baigus spręsti seimo klausimus, vėl kalbėta apie PLB valdybos lėšas. Vicepirm. finansams A. Vitkaus pranešimas rodė, kad PLB valdyba turi labai mažai lėšų savo darbams ir kasdieninėms išlaidoms (paštui, telefonui, kopijavimui), nekalbant apie reikalingas lėšas seimo pasiruošimui. PLB fondo ižd. Juozas Luko pranešimas taip pat rodė, kad PLB valdybos reikalams turima mažai pinigų, nes beveik visos fondo lėšos yra surinktos specifiniams projektams, kaip PLB Lituanistikos katedrai Illinois universitete Čikagoje, Lietuvos universitetams, „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ knygų leidimui bei platinimui, ir kitiems darbams. Posėdyje buvo perduota dieną prieš tai telefonu girdėta žinia iš JAV LB tarybos prezidiumo pirmininko dr. Zigmanto Brinko, kad JAV LB KV pagaliam po kelių metų delsimo pasiuntusi pagal visokius nutarimus ir JAV LB metines samatas PLB valdybai priklausanti Vasario 16 aukų dalies (30%) skola už praėjusius ketverius metus (1992-1995). Pagal JAV LB KV iždinininko apskaičiavimus, nusiūstas 8,000 dol. čekius.

Dėl įvairių priežasčių PLB valdyba ir PLB fondas praėjusiais metais neruošė jokių vajų, todėl iždai beveik ištuštėjo. Buvo sutarta, kad reikalinga ateityje praversti kelis vajus. PLB fondo direktoriai dr. Antanas Razma, Juozas Lukas ir Vytautas Kamantas pažadėjo PLB valdybai, kad PLB fondas tinkamu laiku praves kelis lėšų telkimo vajus. Tai „Pasaulio lietuvių“ naujų prenumeratorių ir rėmėjų vajų, „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ leidinių platinimo ir naujų rėmėjų vajų, o taip pat ieškos būdų surasti lėšų

PLB seimo ruošą finansuoti.

Prieš posėdžio pabaigą visi PLB valdybos nariai gavo neseniai išleistą pataisytą, papildytą, iš naujo perspausdintą PLB ir Lietuvos Istorijos instituto 628-ųjų puslapių leidinį — „Lietuvos gyventojų trėmimai 1940 - 1941, 1944 - 1953 metais sovietinės okupacinės valdžios dokumentuose“. PLB valdyba toliau tęsia „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ knygų ruošimą ir leidimą. Spaudai jau paruošti trys kiti leidiniai. Tai Eugenijaus Grunskio „Lietuvos gyventojų trėmimai“, Dalios Kuodytės „Lietuvos partizanų istorija dokumentuose“ ir Juozo Starkausko „Lietuvos partizanų naikinimas sovietiniuose dokumentuose“. Siems darbams ir leidiniams finansuoti lėšų telkimo vadovauja dr. Antanas Razma. Jam talkina PLB valdybos vicepirm. Milda Lenkauskienė ir PLB fondas. Knygos administruojamos bei platinamos per PLB fondą (1059 Maple Grove Drive NW, Grand Rapids MI 49504-3835, tel. 616-791-7333, faksas 616-791-7888).

Vicepirm. Rimas Česonis pranešė apie pastangas suporuoti kraštų Bendruomenes, kad stipresnės padėtų naujoms, silpnesnėms. Jo siūlymas, nusiūstas kraštų Bendruomenėms, buvo, kad JAV LB susiporuotų su Karaliaučiaus srities LB, Kanados LB su Sibiro lietuvių sąjunga, Australijos LB su Ukrainos LB, Vokietijos LB su Rusijos LB, Didžiosios Britanijos lietuvių Sąjunga su Moldovos lietuvių draugija, ir Prancūzijos LB su Vengrijos LB. To suporavimo rezultatus sužinosime būsimajame seime.

Trumpai buvo svarstyti ir užbaigti kai kurie reikalingi teisiniai reikalai, pradėti 1994 metų rudenį, aptartas naujas bendraraštis Nr. 22 kraštų valdyboms, ir keli kiti einamieji reikalai, pvz., reikalingas PLB kontrolės komisijos patikrinimas, kvietimas dalyvauti PLB fondo direktorių metiniame posėdyje, gauti prašymai, laišukai ir t.t.

Vytautas Kamantas

Danutė Bindokienė

Ar tai pradžia?

Nors Rusija Lietuvą visuomet vadino „artimu užsieniu“, bet tas artumas dar „priartėjo“ praėjusį šeštadienį (kovo 23 d.), kai buvo oficialiai paskelbta, kad Rusija ir Gudija susijungia. Tiesa, ši sąjunga dar nereiškia, kad Gudija ir Rusija tampa viena valstybe (taip buvo kalbama ir po Liublino unijos, kai sujungta Lenkija su Lietuva...), bet jas sies tamprūs ekonominiai, politiniai, kultūriniai saitai. Kiekvienas kraštas pasi- lieka atskira vyriausybė, vėlia- va, tautos ženklą, bet jau numa- toma, kad ilgainiui bus priimta bendra konstitucija, įvesti ben- dri pinigai.

Kas bent kiek domisi Rusijos ir jos kaimynų politika, žino, kad Gudija seniai ieško išeities iš ekonominių ir kitų painedų. Tai vienintelė buvusi Sovietų Sąjungos respublika, niekaip negalėjusi pereiti iš komunizmo į demokratiją. Komunizmas Gudijoje niekuomet neįsitnyko — net ir oficialiai. Minske tebe- stovi paminklai Leninui, o ne tik vyriausybė, bet ir elitiniai pi- liečiai ilgisi sovietinių laikų. Galima sakyti, kad Gudija buvo prieš savo norą išmesta iš Mask- vos lizdo, dar neišmokusi sava- rankiškai skristi ir nenorinti net mokyti. Sovietų Sąjungos subyrėjimo metu, kai kitos paverptosios tautos siekė nepri- klausomybės, nebuvo kitokios išeities ir Gudijai — reikėjo sto- ti ant savo kojų. Kurį laiką atro- dė, kad demokratija įsitvirtins, bet, prezidento rinkimus laimė- jus Aleksandrui Lukašenko, tos viltys sužlugė: jo tikslas buvo kaip galima greičiau vėl palis- ti po Maskvos pasparne.

Rusija tokia sąjunga nelabai domėjosi, nes Gudija ypatinga trauka nepasižymi. Kraštas šiuo metu visiškai prispaustas ekonominių vargų ir reikėtų pagerėti. Rusija atliekama iš- teklų neturi, nes pati negali galo su galu sudurti ir tikisi vakariečių pagalbos (neseniai jai paskirta 10 mln. dolerių paskala).

Nėra abejonės, kad staiga atsiradusi sąjunga tarp Maskvos ir Minsko tam tikra prasme yra tiesioginė būsimųjų prezidento rinkimų Rusijoje pasekmė. Komunistų partijai pernai gruodžio 16 d. vykusi- siose parlamento rinkimuose laimėjus daugumą, sesijose jau ne kartą pasigirdo svajonė atkurti buvusią Sov. Sąjungą arba bent į ją panašų junginį, sutelkiant dabar nepriklausomas respublikas atgal po Maskvos vėliava. Kadangi daug- tų laisvų kraštų jaučia eko- nominius bei kitokius sun-

kumus, tikimasi, kad jie per daug nesiųrtys tokia sąjunga. (Net prileidžiama, kad labiau- siai užsišpyrusias bus galima „prišnekinti griežtesnėmis prie- monėmis“. Praėjusią savaitę Rusijos parlamentas balsavimu atmetė 1991 m. nutarimą, kuris buvo sovietijos išardymo pagrinda- das. Kaip žinoma, Baltijos respublikos jau pareiškė rūpestį dėl šio nutarimo panaikinimo ir, be abejo, į bet kokios naujos sąjungos su Rusija kūrimą žiū- ri su rūpesčiu.

Maskva tvirtina, kad sąjunga visų pirma būtų sudaroma etni- niais pagrindais. Savaimė aišku, į ją bus viliojama Ukrai- na ir galbūt Kazachstano dalys, kuriose gyvena daug rusų tau- tybės žmonių. Žinoma, Gudija pirmoji skubėjo pasinaudoti savo slaviška kilmė ir įsiprašyti į sąjungą su Rusija. Tačiau pavojingos galimybės čia nesi- baigia, nes visose buvusiose sovietų imperijos respublikose tebėra ryškūs okupanto pali- kimas — kolonistai. Vienur jų daugiau (pvz. Latvijoje), kitur kiek mažiau, bet per dideliu jų lojalumu gyvenamam kraštui tikėti sunku, nes nuolat girdime privilegijų ir teisių reikala- vimus, o Rusija jau ne kartą ža- dėjo „savo žmones ginti bet kokiomis priemonėmis“. Kas būtų, jeigu rusakalbiai (galbūt jų gretas pastiprinus lenkais ar sovietinių laikų besiilginčiais vietiniais) pradėtų reikalauti jungtis prie naujosios Sovietų Sąjungos?

Kaip į Gudijos ir Rusijos sąjungą žiūri Boris Jelcin? Gal jis tikisi, kad gūdai padės laimėti rinkimus birželio mė- nesį? Jelcino atstovas Sergej Medvedev į tokį klausimą atsa- kes: „Yra visiškai nesamone manyti, kad šis žingsnis suriš- tas su prezidentiniais rinkimais. Esą Rusijos ir Gudijos susijun- gimo galimybės buvo jau kuris laikas svarstomos, tad jų igy- vendinimas neturėtų nieko ste- binti. Antra vertus, Gudijos pre- zidentas praėjusį penktadienį praleido septynias valandas Maskvoje, privačiai besitar- damas su Jelcinu. Šeštadienio ryte jis dar susitiko su Rusijos ministru pirmininku Viktor Černomyrdin, o po to skelbė nu- tarimą prisijungti prie Mask- vos.“

Nors tvirtinama, kad Gudija nepasakęs Rusijos glebyje, išlaikydama tam tikrą savi- tumą, bet tokios viltys šiuo metu atrodo bergždžios. Vienaip ar kitaip, ilgas Lietuvos sienos ruožas dabar jau susisiekė su Rusija. Ši kaimynystė per daug džiaugsmo niekam neteikia.

NEMIRK, LIETUVA...

Kelionės po Seinų kraštą išpūdiat

BERNARDAS ŠAKNYS

5

Iš jų bendrabučiuose reikalauja registracijos mokesčio, už studijas nemoka stipendijų, nors jie mokosi ir labai gerai.

Taip tėvynė sutinka savo vaikus. Atstumtieji... „Mes tikime, kad požiūris Lietuvoje į mus pasikeis...“ — sakė pedagogai.

Su grauduliu pagalvojau, kad, kol komunistai valdžioje, niekas nepasikeis. Švietimo ir mokslo ministras Vladislavas Domarkas ir jo bendražygiai neturi jokios tautinės savigarbos, jie net nesugeba ir gal nenori apginti Lietuvoje, Vilniaus rajone persekiojamų mokytojų, švietimo darbuotojų nuo įžūlių lenkų nacionalistų. O ką ten lietuviai už valstybinės sienos...

— Aš tikiu, jog vis tik Lietuva supras, kad būtina ginti ir remti Lenkijos okupuotų Lietuvos žemių lietuvių, — sakė Petras Rolofas.

O gal?

Ūkininkų rūpesčiai ir viltys

Visuose kaimuose mane domino ūkininkų gyve- nimas. Prisipažinsiu, stebino gražios sodybos, manda- gūs žmonės. Rūpestingos lietuvių rankos išgrąžino sodybas, laukus. Neregėjau apleistų laukų, šiukšlynų pakelėse.

Ele augina trejų metų Vidutę ir ketvirtokę Astą.

— Mūsų mokyklą galėtume vadinti ūkininkų mo- kykla. Džiaugiuos, kad ji vis tvirtiau stojasi ant kojų ir susilaukia gabių vaikų, pasiryžusių likti tėvų ūkyje, — sakė Jonas Bobinas.

Mokyklos vadovo nuomone, didžiausias pasiekimas, kad trečius metus jų moksleiviai mokosi lietuviškai. Tai labai svarbu, nes tik lietuviškoji žemės ūkio mokykla lietuvių vaikams geriausiai gali perduoti meilės žemei jausmą. Tik lietuvių kalba užsimegza ryšys tarp dėstomų dalykų ir protėvių švento palikimo, kur kiekviena žolėlė turi tik jai būdingą vardą. Tik lietuvių kalba įmanoma perteikti mūsų protėvių sukaupą patirtį, kuri susijusi ne vien su mokėjimu dirbti, bet ir su lietuvių kalba, lietuviška giesme, sutartine.

Žemdirbystės pagrindų mokykla įsikūrusi viename pastate su lietuviška gimnazija, lietuviška ir lenkiška pradžios mokyklomis.

I mokyklą priimami moksleiviai, baigę aštuonias klases. Čia per trejus metus jie įsigyja ūkininko spe- cialybę, tampa kvalifikuotais darbininkais. Su mokyklo- je įgytu diplomu vieni grįžta pas tėvus ir toliau jau praktiškai įsisavina ūkininkavimo pagrindus, kiti siekia aukštesnio mokslo, treči, neturintys tėvų ūkininkų, tam- pa samdiniais.

— Gal ir nelabai jau gražiai skamba žodis „sam- dinys“, bet jis geriausiai išreiškia esmę, — sakė J. Bobinas.

Išsinekame su direktoriumi apie lietuvių ūkininkų gyvenimą. Prisimenu pirmąjį už Lazdijų sienos Dusny-

čios kaimą, tvarkingas ūkininkų sodybas, mūrinius namus. Visoje kelionėje lydėjo panašūs vaizdai.

— Lietuviai moka ūkininkauti. Atrodo, negalėčiau jų su nuvežti į nuskurdusį ūkį... — sakė Jonas Bobinas.

Jis mums ir papasakojo apie Dusnyčios ūkininkus Teresę ir Vladą Klimasarus, apie kuriuos rašė ir „Auš- ros“ žurnale. Šie ūkininkai — 22 ha savininkai. Žemė akmenuota, 6 ha — lapuočių miško, 2 ha bulių. Dirbamos žemės tik 12 ha. Tie 12 ha ir maitina juos. Tenka taip tvarkytis, kad ir sunkesnėmis oro sąlygomis būtų geras derlius. Juo labiau, — kad trąšos vis brangsta, turimą techniką naudoti irgi nepigu. Beje, kombainą tenka skolintis.

Praėjusį rudenį iš hektaro prikūlė 20 tonų javų. Pasak ūkininkų, pelno galo ne tiek daug, bet ir apie skurdą nėra net kalbos: pavalgę, apsirengę, nusiperka, ko labiausiai reikia. Visus darbus nudirba patys, jiems padeda vaikai. Vyriausioji dukra mokosi Suvalkų eko- nomikos mokykloje, du vaikai lanko Seinų vidurines mokyklas, o trys — Krasnagrudos pradžios (aštuonmetės) mokyklos lietuviškas klases. Dar du vaikai mokyklos nelanko.

Tenka tik stebėtis Vlado Klimasaro ištvėrme: jis ne tik ūkio ūkininkas, bet ir kaimo seniūnas, valstiaus atstovas, mokyklos tėvų komiteto pirmininkas. Dar ir prisiekęs teismo tarybos, žemės ūkio būrelių kooperatyvo revizijos komisijos narys. Visapusiškas žmogus, kuriam rūpi ne tik žemė, bet ir kultūra.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ UNIVERSITETO KLUBAS IR PABALTIOJO UNIVERSITETAS

Lietuvių universiteto klubas (LUC) buvo susitvertas „North Sideje“ (taip parašyta protokole) K. Čepuko bute, 1932 metais. Pirmieji klubo tvėrėjai buvo studentai: Albertas Lydy, vėliau advokatas, Valerija Čepukaite, baigusi Northwestern universiteto muzikos skyrių, smuikininė, Valerija Genaičiūtė, vėliau daktarė, ir Aldona Genaičiūtė, vėliau mokytoja.

Pradžioje susirinkimai vyko kas savaitę Čepuko bute. Antrame ir trečiame susirinkime prisidėjo ir iš „South sides“ studentai jaunuoliai. Su kiekvienu susirinkimu jų skaičius daugėjo. Tais metais klubas padidėjo iki 40 studentų.

LUC tikslas buvo: 1. susijungti aukštųjų mokyklų studentams į vieną organizaciją; 2. savitarpinė, informacinė ir medžiaginė parama ir 3. veikla bei kooperavimas su senesne karta, visuomeniniame ir lietuvių reikaluose. Albertas Lydy buvo išrinktas pirmu pirmininku.

Bėgant laikui, prisidėjo Antaras pasaulinis karas. Dauguma universitetų studentų ir baigusių tarnauja kariuomenėje. LUC daugiausia liko moterys. 1946 m. grįžta nariai iš Anglijos, Kinijos, Vokietijos, Japonijos, Bavarijos, o keli ir nebe-grįžta.

Tais metais bilietai į renginius kainavo 55 centus, buvo paprašyta kiekvieno nario loterijai atnešti dovaną už vieną dolerį. Dariaus ir Girėno ir Lietuvių auditorija buvo renginių centrai. Juose vyko šokiai, vaidinimai, operės ir pokyliai. Parapijos buvo šeimos centrai. Sužeisti kareiviai gydyti Gardner ligoninėje, vėliau ji pavadinta Vaughn ir Hines veteranų ligonine. Rūpėjo atominės bombos atgarsiai, apie tai kalbėjo narė Ellen Skirmont per Šaltinio radio valandėlę. Laiškus rašė Kongresui, prašydami, kad atominė bomba nepasikartotų. Treilibus talonas buvo tik 5 centai. Cukrus, mėsa, batai ir benzinas buvo ribotas, perkamas su iš valdžios gaunamais talonais. Automobilų statyba buvo sustabdyta. Ilgainiui gyvenimas po truputį grįžta į normalias vėg. Stipriai veikė naujai įsteigtos organizacijos: Amerikos Lietuvių Taryba ir BALFAS.

Pabėgėliai lietuviai gyveno stovyklose, Vokietijoje, Prancūzijoje, Austrijoje. Sunkiomis sąlygomis teisia mokslus, sukuria chorų, vaidinimų trupes, šokių ansamblius, moko vaikus ir studentams įsteigia Pabaltijo universitetą (PU). Universitetas įkurtas 1946 m. ir veikia iki 1949 m. Kad universitetas davė daug vaisių, galima matyti tarp šiandienai veikiančių visuomenininkų.

Prie PU prisidėjo tuo laikotarpiu veikiantis LUC, 1946 m. protokole kovo 26 d. rašo, kad vienbalsiai buvo balsuota nuo koncerto ir vaidinimo pelną dovanoti vargstantiems baltų universitetų studentams, kurie studijuoja Hamburge. Koncertu ir vaidinimu rūpinosi Irena Mankus, dabar Norbut. Buvo perskaitytas laiškas iš universiteto profesoriaus, prašant knygų, rašymo priemonių ir t.t., kurios yra labai reikalingos. Buvo nutarta sužinoti, ar geriau siųsti pinigų, ar minėtus dalykus.

1946 m. balandžio mėn. rašo, kad per susirinkimą buvo perskaitytas J. Galmio laiškas su vardu ir adresais lietuvių studentų Hamburge, su kuriais galima susirašinėti. Gautas laiškas iš prancūzų zonos, kuriame dėkoja už gautus dra-

bužius. Pelnas iš koncerto buvo 200 dol.

1946 m. gegužės 19 d. susirinkime Joan Grybe buvo paskirtas rūpintis reikalais ryšium su PU. Buvo perskaitytas laiškas iš „UNNRA“ direktoriaus apie LUC interesus padėti Pabaltijo universitetui.

Susirinkimai vykdavo University of Chicago-International House patalpose. Buvo ruošiami šokiai, susipažinimo su kitais studentais ar baigusiais pobūviai.

1946 m. birželio 19 d. protokole vėl minimas Pabaltijo untas. Padėkos laišką atsuntė prof. Stanka, dėkodamas už susidomėjimą, prašo Encyclopedia Britannica komplekto. Dalis laiško buvo perskaityta ir laiškas buvo išsiųstas K. Baltramaičiui į New Yorką (mano pastaba: gaila, kad a.a. Baltramaičio, „vaikščiojančios enciklopedijos“, prisiminimai nebuvo užrašyti).

1946 m. liepos 17 d. perskaitytas prof. V. Stankos Lietuvių skyriaus rektoriaus laiškas, informuojant apie universitetą. K. Baltramaičis, PU generalinis sekretorius, atsuntė reikalingų knygų sąrašą. Buvo sudarytas trijų narių komitetas, kuris įgaliotas nupirkti, kas tik reikalinga, iš rengiamo festivalio uždarbui. Knygos buvo nupirktos ir išsiųstos parduotuvės, kuri apmokėjo išsiuntimo išlaidas.

1947 m. rugpjūčio mėn., rašo, kad LUC gavo 200 dol. palikimą. Už tuos pinigus buvo nupirktos ir išsiųstos knygos. Buvo siuntinėjami laišakai Kongresui, prašant padidinti imigracijos kvotas, kad galėtų daugiau lietuvių pabėgėlių atvykti į Ameriką. Buvo gauta laiško iš anglų zonos universiteto, prašant maisto, knygų, drabužių ir t.t. Studentams buvo sudaryti CARE siuntiniai ir 30 jų išsiųsta.

1948 m. sausio 18 d. buvo gauta Kalėdų sveikinimai ir padėkos laiškas už gautus CARE siuntinius. Tą pačią dieną buvo priimtas į LUC narių Liūtas Grinius, buvusio Lietuvos prezidento sūnus. Kiekvieną mėnesį LUC gaudavo padėkos laiškus.

LUC nariai daugiausia buvo bedarbiai studentai arba universitetus baigę. Jau 1948 metais matyti iš stovyklų atvykusių, kurie įsijungė į LUC pavardes. LUC visus savo uždirbtus pinigus iš renginių skyrė Pabaltijo ir kitiems stovyklų universitetams. Jie dalyvavo ALTO ir BALFO veikloje. Veikla buvo kultūringa. Susirinkimuose buvo kviečiami svečiai paskaitininkai. Buvo atsiųstų iš stovyklų knygų apibūdinimai, ruošiamos parodėlės, organizuotai lankomi vaidinimai, operos, baletai. Nepamiršdavo ir lietuvių renginių, minėjimų. Deja, susilpnėjus narystei, LUC užbaigė savo veiklą 1969 m. spalio mėn.

Pabaltijo universitetui švenčiant 50 metų nuo įsikūrimo sukaktį, verta prisiminti Amerikos lietuvių rūpinimąsi Lietuvių universiteto klubo – pastangas padėti vargstantiems savo kolegoms tautiečiams Vokietijoje.

Pranė Šlutiene

• 1970 m. balandžio 22 d. amerikiečiai pirmą kartą šventė „Žemės dieną“, tuo parodydami savo rūpestį aplinkos ekologijai.

• 1917 m. balandžio 6 d. JAV Atstovų rūmai patvirtino karo paskelbimą Vokietijai.

Čikagos lit. mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, mokinių būrelis š.m. Vasario 16-tosios minėjime.

Nuotr. Vlodo Žukausko

JAV LB ŠVIETIMO TARYBOJE

Lituanistinių mokyklų mokytojai bei vedėjai turi daug kasdienybės rūpesčių, bet JAV LB Švietimo tarybos nariai rūpinasi ir dirba mokykloms paremti, vesti lietuvišką švietimą JAV-se pirmyn.

Svarbiausias Švietimo tarybos kasmetinis prašymas Lietuvių fondui yra mokykloms parama. Be to, paprastai duodami prašymai Mokytojų studijų savaitei, įvykstančiai Dainavos stovykloje, jaunimo spaudai, įvairių Švietimo tarybos leidinių išlaidoms padengti ir daug kitų reikalų paremti. Švietimo tarybos valdyba 1996 m. pradžioje apšvarstė prašymus ir sustatė pirmenybių sąrašus.

Švietimo tarybos narės dalyvavo susitikime su Bernardu Brazdžioniu Pasaulio lietuvių ir Jaunimo centre. Buvo platinama naujausia laida jo knygos „Meškiukas Rudnosiuksas“. PLC Švietimo tarybos pirmininkė Ragina Kučienė turėjo progos poetą pasveikinti. Abiejose susitikimuose dalyvavo liuanistinių mokyklų mokiniai – Čikagos liuanistinės mokyklos ir Maionio liuanistinės mokyklos, Lemonte.

Kaziuko mugės metu Čikagos Filisterių skautų sąjungos skyrius pardavė didelį kiekį Švietimo tarybos platinamų knygų. Leidiniai taip pat buvo platinti mi ir per Grand Rapids, MI, Vasario 16-osios minėjimą. Amerikiečių skaucų būreliuose Čikagos priemiesčiuose yra buvęs susidomėjimas Lietuva. Vienas būrelis „brownies“ mokėsi gaminti šiaudinukus ir margint margučius. Kitas būrelis pasirinko Lietuvą kaip kraštą, apie kurį norėjo išmokyti – mergaitės suruošė leidinių ir kultūrinių eksponatų parodėlę, pasigamino karūnas iš medžiagos ir popieriaus (ir net piešė lietuviškus raštus), iškepė sausainius. Švietimo tarybos narės Irena Senkevičienė ir Ramunė Kubiliūtė stengėsi padėti skautukams.

Los Angeles lietuvių kalbos mokytoja Dalilė Polikaitienė ir jos suaugusi mokinė Loretta Kullivat sutiko paruošti programą besimokantiems lietuviškai 5-7 metų vaikams. Jos prašo tautos iš mokytojų, dirbančių su besimokančiais lietuviškai. Jos renka idėjas, kaip mokyklose vaikai mokomi ir kokios medžiagos vartojamos klase.

Švietimo taryba yra dėkinga LB Lemonto apylinkėi, kuri surinko pinigų ir paskyrė penkias „Eglutės“ prenumeratas Punksko pradžios mokyklai Suvalkų trikampyje.

Švietimo taryba platina ne vien savo leidžiamus vadovėlius, bet ir leidinius bei knygeles, gautas iš Lietuvos. Kartais jų net pritrūksta, pvz., anglų lietuvių kalbos žodyneliai su minkštais viršeliais yra labai populiarūs lietuviškai besimokančiųjų tarpe, ir šiuo metu

savo mintį. Vadovės įdomiai pravedė diskusijas, nes pirmia dalyviai turėjo apšvarstyti temas pavieniai, po to mažesniomis grupėmis, tada su visa grupe. Dalyviai svarstė liuanistinių mokyklų tikslą, pagrindines dėstomas temas mokyklų programose.

Mūsų mokinių veidai įvairūs – jie yra mišrų šeimų vaikai, naujai atvykę iš Lietuvos vaikai, čia gimusių lietuvių vaikai, jie yra kelintos kartos, jau nekalbančių lietuviškai, vaikai. Koks yra liuanistinių mokyklų tikslas? Išvados, kurias padarė konferencijos dalyviai: norima, kad kiekvienam vaikui būtų sudarytos sąlygos mokytis ir bendrauti lietuvių tarpe lietuviškai.

Kokie turėtų būti pagrindiniai dėstomi dalykai mokyklų programose? Ši tema buvo gyvai diskutuojama. Viena galutinė išvada: galima padalinti mokomus dalykus į dvi dalis – kalbos vartoseną ir tautos pažinimą. Po pirmuoju lietsargių būtų rašymas ir skaitymas, gramatika ir kalbėjimas, žodyno plėtimas. Po antruoju – dainavimas, tautiniai šokiai, teatras, drama, literatūra, dvasinis auklėjimas, istorija, geografija, ekonomija, ekologija.

Rima Kašubaitė-Binder išdailino straipsnių kopijas apie švietimų kalbų įvedimą į amerikiečių kasdienes programas („Foreign language curriculum in an era of educational reform“), parašyta Myriam Met. Konferencijos dalyviams rūpi, kokia ateities mokykla. Ruošime vaikus atečiai. Ar mes norime vaikus išmokyti, ar tik juos supažindinti su lietuvių kalba? Viena dalyvė gal teisingai pastebėjo, jog mokyklos turi stengtis auklėti tėvus, kad jų tikslai būtų panašūs į mokyklų.

Nuostatų, tikslo ir programos pakeitimų diskusijos dar tęsis toliau.

Ramunė Kubiliūtė

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiems siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentas, įgaliojimus notarizuojame veltui.

MAISTO SIUNTINIAI.

Du patys populiariausi - už \$39.- ir \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS

Broker-Associate

Patarnauja įvairių nuosavybių pirkimo bei pardavimo, mieste ir priemiestiuose. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAIČIUI

Bu. 312-585-6100 Pager 312-308-0307

Fax 312-585-3007

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX

REALTORS

(312) 586-5959

(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant

• Greitas ir sąžiningas patarimas

• MLS kompiuterių FAX pagalba

• Nuosavybių įkainavimas veltui

• Perkame ir parduodame namus

• Apartamentus ir žemę

• Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

VEDIMAI - PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-778-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.

Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.

Aukšt. S. Kane kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS

3208 W. West 95th Street

Tel. (708) 424-8654

(312) 581-8654

J & S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminis ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas,

tel. 708-668-2658.

TAISOME

SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.

H. Deekys

Tel. 312-585-6624

FOR RENT

FOR RENT

2 rooms, furnished, heated, it. cooking. For a senior.

Tel. 312-247-6309

HELP WANTED

Reikalinga moteris prižiūrėti 10 mėn. berniuką kasdien nuo 7 v.r. iki 6 v.v. Reikia šiek tiek anglų kalbos. Skambinti: 708-442-4479, Riverside. Klausit Loretos arba Patty. Kalbėti angliškai.

Your ticket to a secure retirement.

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

(PILNOMATAI RABOJAI)

SIUNTINIAI BE MUITO Į LIETUVĄ

- SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
- ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
- AMERIKIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ
- MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTINYS PAISIME NEMOKAMAI
- NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS

PRISTATYKITE SIUNTINIUS JUMS PATOGIŲ ADRESŲ:

NALIAS ADRESAS: BALTA EXPRESS CO LTD ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI AMBER GROUP

8327 S. PULASKI 1-800-SPARNAI 482 THOMAS DRIVE

CHICAGO, IL 60652 1-800-772-7624 BENSenville, IL 60106

TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS

VYDŪNO FONDO LEIDINIAI

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA, istoriko prof. J. Jakšto paskutinis veikalas apie 1918-1940 m. Lietuvos politinį, ūkinį, ekonominį gyvenimą, kurį autorius pats pergyveno. 272 psl., gausiai iliustruota knyga nuotraukomis ir žemėlapiais, gražiai įrta, tinkama dovana kiekvienam, \$18.

LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387-JI METAI, istoriko J. Dainausko susidomėjimą sukėlusis knyga, kurioje autorius iškelia naujus faktus Lietuvos istorijoje, paneigdamas daugelio suklestėjusių ir daugelio kartotus teiginius. Kiekvienas domintis Lietuvos istorija, šioje knygoje ras daug įdomių skaitinių, paneigimų. 352 psl., gausiai iliustruota, \$18.

DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA, žinomo monografijų rašytojo A. Merklio įdomiai parašytas veikalas apie XIX amžiaus Lietuvos gyvenimą ir svarbiausią to laikio lietuvių darbotoją Dr. Vincą Kudirką. Knyga lengvai skaitoma su dideliu dėmesiu iki paskutinio puslapio. Iliustruota, gražiai įrta, tinka dovanoti, 416 psl., \$18.

MANO TĖVYNĖ, Vyduono gimtųjų vietų aprašymas paprasta, vaizdinga kalba, lengvai skaitoma apie gražiausias Lietuvos pajūrio vietas. Skaitydami šią knygą nusikelsime į mūsų tėvynės gintarinį krantą, tai prisiminti padės gausios iliustracijos, žemėlapis. Knyga skirta jaunimui, bet tinka visiems, 79 psl., \$4.

KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 M. KAUNE, spaudai paruošė A. Dundžis, 96 psl. Žinomo veikėjo išgyvenimai nacių okupacijos metu, už kuriuos vėliau buvo neteisėtai kaltinamas ir persekiojamas. Įdomios iliustracijos, \$4.

LIETUVA, Dr. J. Šaulio, Lietuvos ambasadoriaus Vokietijoje, rūpesčių paruoštas spalvotas, iliustracinis žemėlapis, kokio dar neturėjome per visą nepriklausomybės gyvenimą. Tinka papuošti savo gyvenamą namus, raštines, dovanoti savo draugams. 31 x 31 colių apimties, spausdintas Italijos spaustuose Romoje ant kriedinio popieriaus, \$18.

PASTABA: Visus šiuos Vyduono Fondo leidinius galima gauti dienraščio DRAUGAS redakcijoje arba užsakant paštu. Prie kainos Illinois valstijos gyventojai prideda 6.75% prie knygos kainos. Taip pat visi užsakytoja prideda pašto ir supakavimo išlaidų apmokėjimą.

LAIŠKAI

DĖL A. BRAZAUSKO
POPULIARUMO

Perskaiciu „Drauge“, kovo 5 d. pirmame puslapyje straipsnyje „Prezidento Algirdo Brazausko populiarumas rekordškai šoktelėjo“, nenustebau. Toks „pašokimas“, manau, nieko nenustebino. Priežastis: iš pareigų atleidimas savo partijos aamens, ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus. Vadinasi, prezidentas jau pradeda atleisti nesąžiningus valdžios pareigūnus... Tačiau kyla klausimas: ar jis tai padarė tautos gerovei, ar kitais sumetimais?

Mano manymu, nėra ko tikėtis, kad jis tai darytų tautos gerovei. Persi tiki mintis: artinasi Seimo bei prezidentiniai rinkimai, o Algirdas Brazauskas, savaime aišku, kandidatuos dar vienam terminui, todėl ir ruošia dirvą savo labui. Toks prezidento elgesys daug padės ir jam, ir jo partijos nariams gauti balsų rinkimuose.

Antanina Repšienė
Chicago, IL

ARGI PER DAUG?

O.V. Girdžiuvienė „beveik kas antrą dieną“ matydama „Drauge“ Algirdo Brazausko nuotrauką klausia: — „Nuo kada „Draugas“ pakrypo į kairę?“ („Draugas“, kovo 12 d., Nr. 50).

„Drauga“ kairumu įtarinėti nėra reikalo, o net ir netikslu. Reikia tik džiaugtis ir dėkoti už „Draugo“ objektyvumą. Algirdas Brazauskas, ar kam patinka, ar ne, prezidentu išrinkto Lietuvos piliečiai. Jam, kaip valstybės galvai, atliekant pareigas, tenka dalyvauti įvairiose šventėse, renginiuose, užsienyje ir viduje, susitikinėti su aukštais valdžios asmenimis, dignitariais. Todėl nieko nuostabaus, kad jo, kaip Lietuvos prezidento, nuotraukos laikraščiuose, tuo pačiu ir „Drauge“, dažnai matyti. Tai dalis valstybės gyvenimo.

Argi ne tas pat buvo Vytautui Landsbergiui esant Aukščiausios tarybos pirmininku? Tuo metu jo nuotraukų „Drauge“ irgi nemažiau, o gal net ir daugiau, matydavome. Bet neteko pastebėti, kad O.V. Girdžiuvienė būtų „Draugą“ įtarusi „dešiniu“ kryptelėjus.

Petras Palys
Richmond Hill, NY

KAM TAS DVILYPUMAS?

Manau, kad ne aš vienas jau seniai pastebėjau, kad „Draugas“ dažnai naudoja dvilypumą, minint kai kurias pavardes ir asmenų titulus. Pavyzdžiui, kuomet rašoma apie Lietuvos

Muzikos ir poezijos pynę atlikę „Saulutės“ rengtoje popietėje su poetu Brazdžioniu kovo 10 d. Jaunimo centre. Iš kairės deklamatores Dalia Sokiene ir Audrė Budrytė; „Dainavos“ kamerinio choro nariai: Marius Tijūnelis, Ramutė Kemežaitė Kazlauskienė, Audrius Polikaitis, Rima Polikaitytė, Aušra Jasaitytė-Petry, Kastytis Šoliūnas, poetas Bernardas Brazdžionis — garbes svečias, Aras Norvilas, poetė Brazdžionį pristatiusi Nijolė Jankutė-Užbaliene, „Dainavos“ vadovas muz. Darius Polikaitis, Marius Polikaitis, Krista Šilimaitytė, Viktoras Kelmelis, Julija Valaitytė-Deuschle, Tadas Stropus. Su choru dainavo ir Lidija Polikaitienė.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Respublikos ambasadą Vašingtone, prieš ambasadoriaus arba jo patarėjo pavardes visada matome, kaip ir dera, jų titulus: dr. Eidintas, dr. Žalys ir pan.

Tačiau kada skaitome apie LR Seimo Užsienių reikalų komitetą („Draugas“, kovo 9 d.) nežinančiam gali atrodyti, kad jo pirmininkas yra kažkoks eilinis Kazimieras, nors mes, Amerikos lietuviai, gerai žinome, kad to komiteto pirmininku yra ne kas kitas kaip mums žinomas nusipelnęs veikėjas, didelis Lietuvos patriotas, buvęs ilgametis VLIKo pirmininkas ir iki šiol ALTO Garbės narys dr. Kazys Bobelis.

Net toks Juozas Gaila, kuris Vilniuje atstovauja PLB, prideda prie dr. Bobelio orumo žeminimo. („Draugas“, kovo 8 d.), „Apmastymai iš Turniškių“.

Jeigu mes, pagal sovietų laikais išduotus komunistų partijos diplomus, visokiems „rehabilituotiems“ (gal dar ir nusikalčiusiems) pripažįstame jų naudotus diplomus, jū labiau reikia pripažinti ir naudoti garbingų, nusipelnusių asmenų titulus, nelengvai ir teisėtai įgytus pasaulinio garso mokslo institucijose Vakaruose.

Leo Venckus
Fennville, MI

PAKELIUI I LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMA

Atrodo, kad mudu su kolega Vytautu Maciūnu turime panašius jausmus. Kovo 8 laiške „Draugui“ „Kas Lietuvių fonde atstovauja LB?“ jis rašo, kad jam truputį gaila manęs. O man labai gaila Vyto Maciūno, kad jis, skaitydamas straipsnius ir laiškus, arba jų nesupranta, arba sąmoningai iškreipęs dera klaidingas išvadas ir rašo netiesia. Paminėsiu tik tris klaidas iš jo laiško pradžios, nes

juo toliau, tuo daugiau jų yra.

Pirma, mano vasario 20 laiške „Draugui“ nebuvo jokių pasiteisinimų ar atsiprašymų, kaip rašo kolega Maciūnas, bet vienas atsakymas ir paaiškinimas dr. Antanui Razmai, atsiliepiant jį jo vasario 3 dienos „Drauge“ gerai dokumentuotame straipsnyje „Negalima klasioti istorijos“ iškeltą klausimą. Antra, gaila, bet dr. Antanas Razma nebuvo ir nėra LF garbės pirmininkas.

Trečia, dr. Razmos straipsnyje minėtame JAV LB tarybos nutarime yra dvi pagrindinės klaidos, kurias jis iškėlė ir i kurias savo laiško pradžioje dar kartą atkreipiau dėmesį. Net po dviejų pasisakymų apie tas klaidas kolega Maciūnas, atrodo, dar vis jų nemato. Kad tas nutarimas buvo diskutuotas JAV LB tarybos organizacinių reikalų komisijoje, kuriai pirmininkavo Vytautas Maciūnas, dar nereikia, kad nutarime įrašyti neteisingi faktai gali pakeisti istorinius faktus.

Siūlau jam dar kartą perskaityti ir nutarimą, ir straipsnį, ir laišką. Gal tada pagaliau bus suprasta, kad mano laiške pagyriau darbščiasias JAV LB KV Svetimo ir Socialinių reikalų tarybų pirmininkes Reginą Kučienę ir Birutę Jasaitienę, o ne savotiškai jas įžeidžiau.

Kad nereikėtų prasimanymų apie LF suvažiavimų dalyvius ir jų sprendimus rašyti nepasitinkrus faktų, ar klaidingai aiškinti, kas gali, ar negali JAV LB atstovauti, vėl pakartojau tą patį siūlymą kolegai Maciūnui, kokį jam ir kitiems daug kartų sakiau — dalyvausim kiek galima daugiau visuose LF darbuose. Savo apylinkėse telkime lėšas, didinkim mūsų pačių įnašus, iškokim naujų narių, vaziuokim ir aktyviai dalyvausim.

kim metiniuose suvažiavimuose, kandidatuokim į LF tarybas, valdybas, komisijas. Tad tikiuosi, kad mudu susitiksim LF metiniame narių suvažiavime kovo 30 d. Lemonte ir kartu dirbsim Lietuvių fondo gerovei.

Vytautas Kamantas
Grand Rapids, MI

SVARBU TEATRALAMS

Leidykla „Scena“, kartu su Teatro, muzikos ir kino muziejumi bei Teatro ir kino rėmimo fondu nori parengti ir išleisti knygą „Egzodo teatralai“. Es-tijos teatro sąjunga jau pernai parengė „Estų teatro enciklopediją“, o Lietuvoje tokio leidinio neįmanoma parengti, nes kol kas per mažai žinome apie užsienio teatralų likimus, jų vadus. Tad prašome atsiliepti ir atsiųsti autobiografijas arba atsakyti į anketos klausimus bei atsiųsti savo portretines nuotraukas šiai knygai. Be to, prašome atsiųsti atsiminimus ir informaciją apie jau mirusius išėjusių teatralus. Taip pat norėtume, kad į šį kvietimą atsilieptų ir teatralai, gimę užsienyje, dirbantys teatre, kine, televizijoje. Išleisus knygą, visa sukaupta medžiaga bus perduota Teatro, muzikos ir kino muziejui.

1. Pavardė, vardas (slapyvardis, jeigu yra ar buvo).
2. Gimimo data (pagal senąjį ar pagal naująjį kalendorių), vieta, tėvų užsiėmimas. Vaikystė, mokslo metai. Kas Jus paskatino pasirinkti artisto profesiją?
3. Profesinis pasirengimas. Studijos, specialybės ir kiti dėtytojai. Kokie ryškiausi studijų metų įspūdžiai?
4. Kūrybinio darbo pradžia. Kokiam teatre pradėjote artisto karjerą?
5. Jūsų sukurti vaidmenys spektakliuose, kine, televizijoje (pjesių autoriai, kompozitoriai, režisieriai, dirigentai, baletmeisteriai, dailininkai). Kokius savo vaidmenis geriausiai vertinate?
6. Kada ir kokiomis aplinkybėmis palikote Lietuvą? Kaip ir kur įsikūrėte, kokiais darbais vertėtės išėjimoje? Jeigu gimėte užsienyje, kada Jūsų tėvai ar seneliai paliko Lietuvą, kaip jie įsikūrė?

A.†A. ARĖJUI NATKEVIČIUI

mirus, žmonai JUDITAI su vaikais, motinai JOANAI, seseriai dr. GIEDRAI MATIENEI su šeima bei visiems giminiams ir artimiesiems reiškiamė giliausia užuojautą ir kartu liūdime.

Elena Zimavičiūtė Carter
Kazys Jonaitis
Gaila ir James Leahy
Jurgita, Darius ir Andrius Gvidai

7. Ar dalyvausite užsienio lietuvių kultūrinėje veikloje? Ar palaikėte ir palaikote ryšius su Lietuva?

8. Autobiografijos parašymo, anketos užpildymo ar atsiminimų užrašymo datos, tikslus dabartinis adresas.

Medžiaga prašome siųsti adresu: „Scena“, Lietuvos teatro sąjunga, Gedimino pr. 1, 2001 Vilnius.

Rasa Andrašiūnaitė
LAUKIAME PAVASARIO IR SAVŲJŲ

Michigano valstijos klimatas labai panašus kaip Lietuvoje, nors visa paralele daugiau į pietus. Buvome prapratę išgyventi visus keturis metų laikus. Kiekvienas jų įdomus, turi savą grožį. Neįdomus yra gal tik šaltis. Už tai daug pensininkų nuo jo ir išvažiuoja į Floridą.

Koks įdomus tas pirmasis sniegas, tos krentančios sniegės. Kaip gražios tos baltos Kalėdos... Primena Lietuvoje kelionę į ankstyvas Mišias rogemis, skambaliukų skambėjimą, arkliukui bėgant. Nors čia važiuojame automobiliu, bet kaip malonu, kada tas lietuviškas jausmas protarpiais atbunda. Atrodo tokios gyvos dar tos Kalėdų mokyklos atostogos Lietuvoje. Gaila, kad to jausmo negalima palaikyti ilgiau, deja, būna tik akimirkos.

Saulėi grįžtant, pradėjus labiau šildyti sušalusią žemę, sklinda gamtoje artėjančio pavasario kvapas. Sniegenėlis išskleidė savo žiedus, tik sniegui nutirpus. Jos pirmosios džiaugiasi sugrįžtančia saule. Prasi-deda pavasario laukimas. Laukimas medžių lapų, tulpių žiedų, paukščių. Ir dar, mūsų detroitiečių iš Floridos!

Smarkiai retėja gretos tų, kurie prieš beveik 50 metų sprukome nuo antros Stalino okupacijos, kurie buvome jau užaugę Lietuvoje. Kažkaip vis labiau darosi brangūs, kuriuos dar turime, kuriuos dar matome aplinkui. Dėl to, laukdami Michigano paukščio — pavasario strado, nekantriai laukiame ir visų detroitiečių, kurie buvo pabėgę nuo šalčio į Floridą.

Rozė Ražauskienė
Detroit, MI

TEVIŠKĖLĖ LAUKIA

Pats patikimiausias laivas yra atmintis. Kiek kartų ji atplukdė mus į tą kiemą, kurio pakraštį išsirpo mūsų ar mūsų tėvų jaunystės vėsnios! Todėl, kur bebūtume, už šimtų ar tūkstančių kilometrų, jausmų ir minčių vedini, skubėkime į trečiąjį Šiaulių krašto tėvynainių sambūrį, kuris prasidės birželio 20 d. Šiauliu Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje ir tęsis tris dienas, iki Joninių šventės.

Per pirmąjį (1992 m.) sambūrį susipažinome, per antrąjį (1994 m.) pakeliavome ir apžvelgėme savąjį kraštą, o per trečiąjį (1996 m.) pakedensime rūpestelius, pasižmonėsim Šiauliuose ir kitose krašto vietovėse.

Maloniai prašome žinią apie būsimą kraštiečių sambūrį perduoti Lietuvoje ir po platusį pasaulį pasklidusiems broliams ir sesėms, jų vaikams, šeimos nariams ir artimiesiems, draugams ir bendramokslams — visiems, kam nesvetimas Šiau-

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. kovo mėn. 26 d.

5

lių kraštas, kam Tėviškė tebe-spinduliuoja prisiminimais ir laukimu. Būtume dėkingi, jeigu, pranešdami apie ketinimą dalyvauti sambūryje, pareikštumėte savo pageidavimų, vilčių ir lūkesčių, kuriuos siejate su Lietuva, gimtine, šiuo sambūriu. Turėdami atsakymus į šį kvietimą, išsiųsim sambūrio programą ir tikslesnę informaciją. Būtų malonu, jeigu žinią gautume iki gegužės 15 d., adre-

su: Kultūros fondas, Aušros al. 15, 5400 Šiauliai. Tel. (8-21, tarpt. 370-1) 432922, 432934, 496156; faksas 432922.

Dalinkimės džiaugsmiais — tegul jų dvigubėja, dalinkimės rūpesčiais — tegul jų tampa perpus mažiau.

Hubertas Smilgys,
Lietuvos kultūros fondo
Šiaulių krašto tarybos
pirmininkas

A.†A. MARCELĖ RUDAITIENĖ Kovarskaitė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1996 m. kovo 23 d., 4:40 val. p.p., sulaukusi 90 metų. Gimė 1905 m. lapkričio 4 d. Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Bučių kaime. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko dukterys: Genovaitė Kulikauskienė, zentas Vytautas, Raminta Marchertienė, zentas Algirdas, sūnus Teodoras, marti Ritonė; anūkai: Gintaras Kulikauskas, žmona Nancy ir jų dukros — Lauren ir Melissa; Linas Kulikauskas, žmona Rebecca, jų vaikai Eric ir Alexia; Indrė Rudaitis su vyru Dean Jeske, jų vaikai Matthew ir Alexander; Dalia, Tomas ir Paulius Marchertai.

Velionė buvo žmona a.a. dr. Zigmo Rudaicio. Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai. Velionė pašarvota antradienį, kovo 26 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus-Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 27 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti Lietuvos Dukterų draugijai. Nuširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukterys, sūnus, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

Reiškiamė gilią užuojautą GENOVAITEI PLUKIENEI jos vyru

A.†A. VYTAUTUI PLUKUI

mirus po sunkios ilgos ligos.

Dėkojame p. Plukienei, Lietuvos Dukterų valdybos narei, už labai gražų a.a. Vytauto Pluko atminimo įamžinimą — gautų aukų paskyrimą Kupiškio miesto, kur velionio ir jos jaunystė prabėgo, vargingoms šeimoms ir našlaičiams sušelp.

Lietuvos Dukterų draugija, Los Angeles

Mylimai Seseriai

A.†A. PLACIDAI BALSAITYTEI

užbaigusiai šią žemiškąją kelionę, giliame skausme likusią seserį VALERIJA ŠIMKIENĘ, vaikaičius MINDAUGA, ALGĮ su šeimomis ir kitus gimines bei artimuosius nuširdžiai užjaučia ir skausmu kartu dalinasi

Danguolė ir Petras Griganavičiai
Leokadija ir Antanas Kašubai
Teodora Plytnikienė
Elena Rūkienė
Ona Šiaudikienė
Leokadija ir Juozas Žėnyniai

Tebūna šviesu Viešpatyje

A.†A. ELENAI PALIULIONIENEI

Nuširdžiai užjaučiame dukterį ŽIVILĘ ir sūnų ALGIRDĄ su šeimomis.

Lietuvos Dukterų draugija

Teesie Tavo Valia... Palydime

A.†A. PLACIDĄ BALSAITYTĘ

pas Viešpatį. Liūdinciai seserį VALERIJA ŠIMKIENĘ ir jos gimines nuširdžiai guodžia

Lietuvos Dukterų draugija

Išleistuvės kun. Kazimierui Senkui, kuris vasario gale išvyko į Lietuvą ir bus kapelionas Nekaltai Pradėtosios Šv. M. Marijos seserų vienuolynė Kaune. Iš kairės: Vokietijos lietuvių sielovados direktorius prel. A. Bunga, Stutgarto LB valdybos išd. L. Klafs, kun. K. Senkus, dr. J. Norkaitis ir latvių bendruomenės atstovas.

Nuotr. M. Šmitienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Grandies“ tautinių šokių ansamblis įteikė „Draugui“ 100 dol. paramos čekį, kaip jo vadovė Violeta Fabianovich pastebėjo: „Mūsų mylimam „Draugui“ paremti“. O Marija Remienė, priėmusi auką praėjusį šeštadienį vykusiam „Draugo“ koncerte Jaunimo centre, pasakė: „Ši jaunimo parama mums brangesnė, negu 1,000 dol. iš kurios kitos vietos, nes jaunimas nuolat rūpinasi, kaip suteikti lėšų savo reikalams ir tikrai neturi išteklų. Auką — kaip Šv. Rašte našlės skatikas — yra tikrai skirta iš širdies ir mes ją labai vertiname“. Esame nuosirdžiai dėkingi už jaunimo auką ir palankumą vieninteliui lietuviškam dienraščiui už Lietuvos ribų. Gyvuokite ir šokite dar daug metų, nes meilė tolimai tėvų žemei ir jos dvasinių lobių — lietuviškos dainos, tautinio šokio puoselėjimas Jus visuomet palaikys jaunus, nepaisant, kiek dešimtmečių praeis svetimuose kraštuose.

Autobusas į Lietuvį fondo metinį narių suvažiavimą, įvykstantį šeštadienį, kovo 30 dieną Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, keleivius nuo Brighton Parko bažnyčios paims 7:45 val. ryte, o nuo Marquette Parko bažnyčios 8 val. r. Lietuvių fondas kviečia, kam patogiau, pasiimti autobusą ir dalyvauti LF suvažiavime.

Kun. Vincas Parulis, MIC, Worcester, MA, Šv. Kazimiero parapijos klebonas mirė kovo 23 d., 3 val. r., ligoninėje. Kūnas bus pašarvotas Šv. Kazimiero bažnyčioje kovo 25 d., o gedulingos šv. Mišios aukojamos kovo 26 d. Mirusio kūnas bus parvežtas į Čikagą trečiadienį, kovo 26 d. vakare, ir pašarvotas ketvirtadienį, kovo 27 d., tarp 8 ir 10 val. ryte Petkaus ir jo sūnaus laidojimo koplyčioje, Marquette Park, 2533 W. 71 St. Gedulingos šv. Mišios bus Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje (kovo 27 d.) 10:30 val. ryte. Laidojamas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Keletą metų velionis buvo „Draugo“ administratorius ir „Laivo“ redaktorius. Mirė sulaukęs 81 metų amžiaus.

„Valstiečių laikraščio“ Labdaros fondas „Kaimo vaikai“ kovo 2 d. laidojo dėkojimo istorikui Jonui Dainauskui iš Čikagos ir pridėjo: „Šis garbingas žmogus savo 1,000 dol. premiją, kurią jam, kaip žymiausia lietuviui, suteikė „Alvudas“, paaugojo džiūva sergantiems Lietuvos kaimo vaikams gydyti“. Laikraštyje dėkojama ir „nepaįstaičiam“ pagalbininkui dr. Jonui Adamavičiui iš Čikagos, atsiuntusiam fondui 500 dol. Už tuos pinigų „Kaimo vaikų“ fondas gali kas mėnesį mokėti 25 stipendijas vargstantiems vaikams.

x **Jadvyga Matiukas,** Cleveland OH, Lietuvos našlaičių remėja, pratešdama paramą našlaičiams kitiems metams, atsiuntė \$300. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

(sk)

x **Carolyn ir Kenneth Jesunas,** Lemont, IL, atsiuntė \$150 Lietuvos našlaičių globos metinį mokestį. Dėkui! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x **AMBER AUTO SALES, INC.** informuoja: Automobilų prekyboje jau 15 metų. Per paskutinius 2 metus išsiusta daugiau, kaip 400 mašinų. Kas mėnesį išsiunčiama po 20-30 automobilių. Teikiame paslaugas norintiems persiusti mašiną į Lietuvą (Klaipėdą). Padedame nupirkti naudotus automobilius varžytinėse biržose bei naujus mažesnes kainomis Kanadoje. **Amber Auto Sales, Inc.,** 7191 E. Davison, Detroit, MI 48212, tel. 313-365-0201, fax 313-365-6914.

(sk)

x **Ieškomi Radišauskas Jonas ir Radišauskas Steponas,** gyvenę JAV, Čikagoje. Paskutinį kartą iš jų Lietuvoje gautas siuntinys 1939 metais. Nuo to laiko žinių nėra. Ieškomi minėti asmenys yra Kazio Radišausko broliai. Kazio Radišausko sūnus **Enrikas Radišauskas,** gyv. Lietuvoje ieško savo giminių — pusėsėrių ar pusbrolių. Adresas: **Enrikas Radišauskas, sūnus Kazio, Vytauto Didžiojo 4/3-11, Raseiniai 4400, Lietuva.**

(sk)

x **„Atviro žodžio forumas“** bus penktadienį, kovo 29 d., 7:30 v.v. Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje. Įėjimas nuo apatinės mašinų aikštelės. Tema — „Mūsų šaliai kuriantys verslą Lietuvoje“. Kaip sekasi Lietuvoje mėsos produktų bei cementinių plytų gamyba ir automobilių pardavimas? Kviečiame atvykti ir išgirsti apie mūsų šaliai pastangas tėvyneje. Visus kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos biūrelis.

(sk)

DVASINIS SUSIKAUPIMAS ATEITININKŲ NAMUOSE

Kiekvienais metais, artėjant Kristaus Prisikėlimo šventei — Velykoms, ateitininkai suruošia pašnekesių ciklą dvasiniais reikalais, vadovaujantis Kristaus pasakymu vėliniui, kada bandė Kristų gundyti: „Žmogus yra gyvas ne vien duona, bet kiekvienu žodžiu, išeinančiu iš Dievo burnos“.

Pašnekesys įvyko kovo 16 d. Ateitininkų namuose, sutraukęs daugiau kaip 80 ateitininkų ir jų draugų. Pašnekesių pravedimui buvo pakviestas kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, iš Montrealio, Kanados. Kun. K. Ambrasas, SJ, prieš tapdamas kunigu, Lietuvos universitete dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą, vėliau baigė pagrindinio Seminariją ir 1986 m. buvo vyskupo Steponavičiaus pašventintas kunigu. Dirbo Lenkijoje, Filipinuose kaip misionierius ir galiausiai atsikėlė Kanadoje. Pašnekesiui, kun. K. Ambrasas, SJ, pristatė Aldona Kamantienė, šio susikaupimo vadovė. Ji pabrėžė, kad kun. K. Ambrasas yra geras kalbėtojas, mąstytojas ir daugelio religinių straipsnių autorius.

Kun. K. Ambrasas, SJ, pradėdamas priminė, kad esame Gavėnios laikotarpis ir kad ruošiantis Kristaus Prisikėlimo šventei, tuo pačiu paruoštume save dvasiniam gyvenimui. Bet tai nereikia, kad tik šis laikotarpis yra skirtas didesniai maldingumui. Prisimintini Pelenų dieną kunigo ištarti žodžiai: „dulke esi ir i dulkę pavirsi“. Turime visą laiką būti pasiruošę, nes nežinome, kada Dievas pašauks mus ir turėsime atsistoti prieš Jį. Susitikimui su Dievu reikia ruoštis visą gyvenimą. Kunigas pastebėjo, kad pasaulis nutolo nuo Dievo ir rieda bedugnėn. Šių dienų žmogus sumaterialėjo, išklė save aukščiajam Dievu, pamynė dorą, įsijungė į seksualizmą ir geris žudynėmis bei smurto veiksmams. Vaizdajuostėse, filmuose, žmoniy pokalbiuose matome tik bjauriausias scenas žmonių gyvenime.

Sėkmingam dvasinio susitelkimo pravedimui daug padėjo

Cepelinų pietūs Pasaulio lietuvių centre, Lemonte vyks kovo 31, 12 val. p.p. didžiojoje salėje. Pietūs ruošia ir visus kviečia PLC renginių komitetas. Taip pat primename, kad tradicinio Velykų stalas ruošiamas balandžio 14 d., 12 val. p.p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Zarasiškių klubo Čikagoje metinis narių susirinkimas bus kovo 26 d., antradienį, 1 val. popiet, Šaulių salėje, 2417 W. 43rd St., Chicago. Visi nariai prašomi dalyvauti. Reikės išrinkti valdybą ir aptarti tolimesnę veiklą, o po to — pasivaikinti.

„Lituanicos“ futbolo klubo metiniame narių ir remėjų susirinkime, sekmadienį, kovo 17 d., vyksiamame Lietuvių centre, Lemonte, buvo pateikti praėjusių metų veiklos pranešimai, aptarti ateities veiklos planai. Neatsiradus kandidatų naujai valdybai, esančioji valdyba sutiko pasilikti pareigose iki kito metinio susirinkimo. Valdyba sudaro: A. Glavinskas, G. Bielskus, L. Jūraitis, J. Žukauskas, J. Zaksas, V. Juodisius, E. Šulaitis ir B. Mikenas. „Lituanica“ žiemos sales futbolo pirmenybėse išsikovojo II vietą. Lauko aikštėse šių metų pavasario sezono pirmenybės prasidės balandžio 14 d. Klubas ieško žaidėjų ir tikisi didesnio visuomenės dėmesio bei atsilankymo į pavasario rato pirmenybių rungtynes.

Putnamo seselė Palmyra, pravedusi Kryžiaus kelių ir Rožinio maldas.

Susimastymas buvo baigtas šv. Mišių auka. Šio subuvimo vadovė Aldona Kamantienė dėkojo kun. K. Ambrasui už pašnekesių pravedimą, o kun. prelatui J. Prunskui ir kun. A. Paliokui už talkininkavimą atliekant susitaikymo sakramentą. Dėkojo gausiems dvasinio susitelkimo dalyviams.

A. Paužulis

AKT. VYTAS RUGINIS AMERIKIEČIŲ FILME

Didžiuliuose Čikagos bei apylinkių (o taip pat ir kitų JAV vietovių) kino teatruose dabar rodomas „Twentieth Century Fox“ bendrovės susuktas filmas „Broken Arrow“, kuriame vaidina vienas pasižymėjusių JAV aktorių — John Travolta, artistai Christian Slater, Samantha Mathis ir kt.

Šiame filme tarp pagalbininkų aktorių matome ir lietuvių Vyta Ruginį, kurio šis filmas yra jau 14-tas.

Lankęs garsias JAV teatro mokyklas, šis aktorius jau prieš 11 metų vaidino Broadway teatre, o vėliau įsijungė į televizijos bei kino filmus. Šiuo metu jo specialybė filmai, kuriuose daug veiksmo ir žiaurumų. Panašaus turinio yra ir naujai į ekraną išėjęs „Broken Arrow“, kuriame daug įvairių nuotykių ir širdi dirginančių netiketumų. Filmas turinio atžvilgiu yra „R“ kategorijos (jaunuoliai iki 17 metų gali žiūrėti tėvų lydimi). Filmas didžiausią pasisekimą turi jaunesnių žiūrovų tarpe. Filmo pavadinimą reikėtų versiti ne pažodžiui, bet kaip „Sugadintas žmogus“.

JAV dienraščių reklamose šis filmas yra aptariamas, nors kaip „#1 Movie in America“ ir turi gana didelį pasisekimą, teatruose pasirodė dar neseniai — maždaug prieš 3 savaites.

Vyta Ruginio ankstesnius pasirodymus, stebėjusieji, su dėmesiu žiūrės ir šį naująsį filmą.

Jis yra augęs ir ilgą laiką gyvenęs Cicero lietuvių telkinyje. Čia lankė Šv. Antano parapijos lietuviškąją mokyklą, dalyvavo lietuviškose organizacijose. Jo tėvas Ignas Ruginis tebegyvena Cicero, o du broliai — Čikagos apylinkėse.

Ed. Šulaitis

x **A.A. Feliksui Pabiloniui** Kalifornijoje mirus, jo dukters **Felixa Barron** darbovietė, Farmers Insurance Group of Companies, velionio atminimą pagerbdami, atsiuntė \$35 Lietuvos našlaičiams. Reiškiamie užuojautą velionio artimiesiems ir dėkojame už auką! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

„Lituanica“ futbolo klubo valdyba. Iš k. sėdi — V. Juodisius, Ed. Šulaitis, A. Glavinskas ir G. Bielskus. Stovi — J. Zaksas, B. Mikenas, J. Žukauskas ir L. Jūraitis.

Nuotr. V. Jasinevičius

„Gintaro“ ansamblio šokėjai

X Lietuvos tautinių šokių šventės organizacinis komitetas kviečia lietuvių liaudies meno kūrėjus, dailininkus, fotografus, skulptorius, lietuviškų knygų platintojus ir lietuvių organizacijas jungtis į šventės mugę ir dailės parodą, kuri įvyks liepos 4-6 d., Hyatt Regency O'Hare viešbučio patalpose. X Lietuvos tautinių šokių šventės mugę ir dailės parodą koordinuoja Albina Ramanauskienė (tel. 708-423-4095).

Gavėnios susikaupimas-rekolekcijos Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje vyks kovo 25, 26 ir 27 d., 7 val. vak.

IŠ ARTI IR TOLI

KNYGOS SUTIKTUVĖS

B. Railos knygos „Rašalo ašaros“ pristatymas ir autoriaus pagerbimas bus balandžio 13 d. 4:30 val. p.p. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Apie jo knygą kalbės Pranas Visvydas, 50 metų kūrybą apžvelgs Alė Rūta. Bus įteiktos jam paskirtos premijos, meninė dalis ir vaišės. Rengėjai LB Vakarų apygarda, ALT-o Los Angeles skyrius ir Žurnalistų sąjunga.

ŠIURPI NELAIMĖ BROOKLYNE

Sekmadienį, kovo 24 d., nakties metu plėšikai įsilaužė į Tėvų pranciškonų vienuolyną 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, sudaužė brangų koplyčios vitražą, pagaminatą dail. V. K. Jonyno, kruvinai sumušė kun. P. Gedgaudą, OFM, bet turėjo pasitraukti be grobio, nes nieko vogtino nerado. Piktadarys, 27 m. amžiaus Kevin Dios, suimtas, padaręs apie 10,000 nuostolių vienuolynui. Tėvas Gedgaudas, 76 m. amžiaus, paguldytas St. Mary ligoninėje Brooklyne. Jo gyvybei pavojus negresia, bet kuri laiką turėjo pagulėti ir pasveikti.

TAI BENT SUBATVAKARIS!

„Draugas“ nuolat skelbia įvairius renginius, ne tik Čikagoje ir apylinkėse, bet ir tolimesniuose lietuvių telkiniuose. Tam ir lietuviškas dienraštis, kad rašytų tai, kas mums visiems svarbu. Reikia pastebėti, jog paprastai skaitytojai į skelbimus atkreipia dėmesį ir pradžiugina renginių ruošėjus savo atsilankymu, o kiekvieno mėnesio pradžioje „Drauge“ spausdinamas „renginių kalendorius“ yra ypač svarbus šventės, pobūvių, koncertų ruošėjams, kad galėtų atrasti laisviausią datą savo renginiui.

Kai „Draugo“ renginių komitetas, norėdamas savo dienraščio gausias išlaidas sumažinti, ruošia koncertą ar pokylį, taip pat skelbiami „Drauge“ (o kur gi kitur?). Nebuvo išimtis ir prieš kovo 23 d. — šeštadienio vakarą Jaunimo centre ruoštą koncertą, kurio programą atlikti buvo pakviestas „Gintaro“ jaunimo ansamblis iš Toronto. Ruošiant koncertui reklamas, kartais nepagailima ir hiperbolių, deja, ne visada pats renginys taip dailiai pavyksta, kaip skelbiama prieš. Tik ne šį kartą! Visi gražūs žodžiai, parašyti prieš „Gintaro“ koncertą, gero kai nubluko, atsidarius Jaunimo centro scenos uždangai.

Tokio šaunaus subatvakario, kokį kupinai salei (ir net balkonui) atvežė gintariečiai, mes, galima sakyti, vargiai atsimename.

Ne vienas publikoje išsireiškė, kad tai buvo trumpiausios pusantros valandos programa, kokią bet kada matė. Būtų žmonės dar ilgai sėdėję ir ploję, ir šypsoję, ir šaukę „bravo!“ Tautinių šokių ansambliui ar grupės mums ne naujiena. Turime puikių ir savo tarpe, matėme ne kartą iš Lietuvos atvykusius — tiesiog profesionalus, tačiau net pastaruosius gintariečiai „nunešė“. Jie šoko su užkrečiančiu entuziazmu, spindėjo jaunatviškais šypsenomis.

mis, tryško nepaprasta energija. Jie taip pat dainavo tarmiškas liaudies dainas, vaidino, linksmo publiką šaukia „kaimo kapelos“ muzika. Tik speki žiūrėti, klausytis ir džiaugtis! Programa buvo pavadinta „Mano protėvių žemė“ — jai žodinių įvadą, intarpus ir užsklandą jautriai perdė Nijolė Benotienė. Dainininkų vadovė — Dalia Viskontienė; kaimo kapelos vadovas — T. Pabrėža. Tačiau didžiausias nuopelnas tenka „Gintaro“ ansamblio vadovams Ritali ir Juozui Karasiejams. Akivaizdu ne tik jų meistrišką ranką, išradimus ir sugebėjimą įtraukti jaunimą į atliekamą šokį — tiesiog su siela ir kūnu, bet ir artimas ryšys su ansambliciais. Tai buvo galima jausti koncerto metu. Kaip žinome, „Gintaras“ neseniai šventė 40 metų gyvavimo sukaktį ir Juozas Karasiejus jau kalba apie „pensiją“. Reikia tikėtis, kad tai tik kalba. Būtų tikras nuostolis, jeigu šie ypatingi tautinių šokių mokytojai ir vadovai iš aktyvios veiklos pasitrauktų.

Programa pasižymėjo išradinumu ir naujoviškumu. Jau patioje pradžioje atliekami judesiai su gintaro spalvos lempele, aidint N. Benotienės deklaracijai, publiką nutiekė jautriai ir palankiai. O tolimesnėje eigoje ypač smigo širdin sklandumas, šokėjų energija, judesių lengvumas, lankstumas, nuolatinės šypsenos — ne „užkljuotos“ ant lūpų tik scenai, bet nuosirdžios, spontaniškos, net išdykėliškos. Atrodė, kad šokėjai visiškai išgyvenę į savo šoki. Gintariečiai vyrai nepasidavė mergaitėms ir šoko tikrai šauniai. Ypač visus sužavėjo „Miraita“ — preciziškumu ir „Jurgio maišas“, — komišku žaismingumu. Antroje dalyje žiūrovus smagiai nutiekė mergaitių „Trapukas“, šoktas su medinėmis klumpaitėmis. Iš viso atlikta 15 šokių, 6 dainos ir trys kaimo kapelos intarpai. Kai kuriems šokiams pritarė kapela, poros palyda buvo įrekiuota.

Nemažiau už šokėjus buvo galima pasigerėti ir publika, kurios gausią dalį sudarė jaunimas, net vaikai (o tai jau gan reta mūsų renginiuose). Programai pasibaigus, „Draugo“ renginių komiteto vardu padėkojo Marija Remienė, „Gintaro“ šiltai sveikino „Grandies“ vadovė Violeta Fabianovich ir „Spindulio“ vadovė Rasa Poskocimienė. Gintariečiai apdovanojami gelėmis. Visi svečiai ir savieji buvo pakviesti į kavinę pasivaikinti ir pasidalinti įspūdžiais. Koncerto ir „Gintaro“ ansamblio ilgai nepamiršime!

A.T.B.

• 1875 m. balandžio 27 d. arkivyskupas John McCloskey New Yorko arkidiecezijoje buvo konsekrutas pirmuoju Amerikos kardinolu.